

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

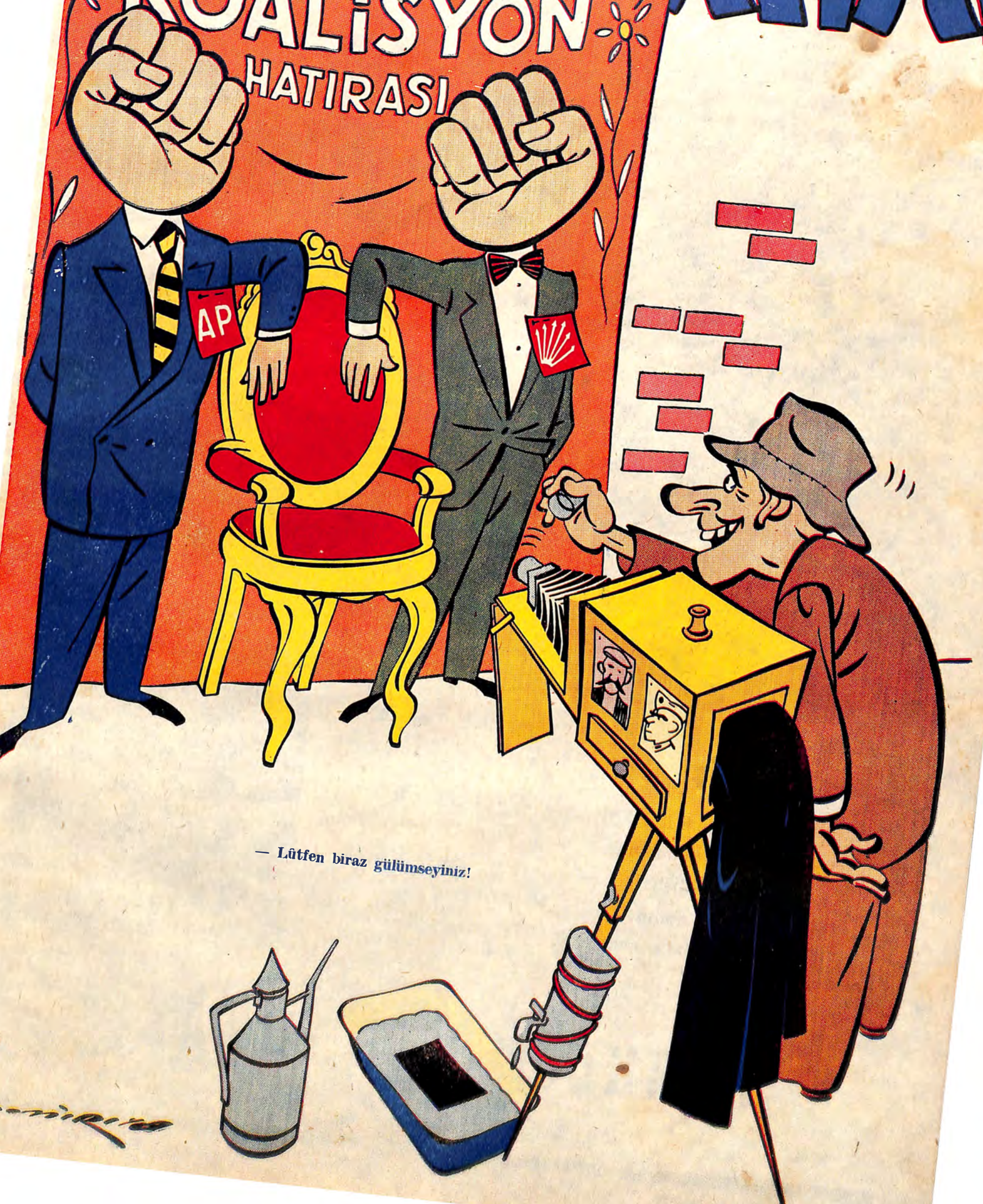
<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

KOALİSYON HATIRASI

— Lütfen biraz gülümseyiniz!

Her tedbir emniyet için...

Tasarruflarınızı TÜRKİYE İŞ BANKASI'na yatırmakla paranızı emniyet altına almış olursunuz... aynı zamanda, senenin en zengin ikramiye çekilişlerinde şansınızı denersiniz. Üstelik % 6,5'a kadar faiz alırsınız.

Vadesiz hesaplarda her 200 liraya, vadeli hesaplarda her 100 liraya ayrı bir kur'a numarası verilir. Kur'a numaralarınızı keşidelerden 15 gün evvel hesabınızın bulunduğu Şubemizden öğrenebilirsiniz.

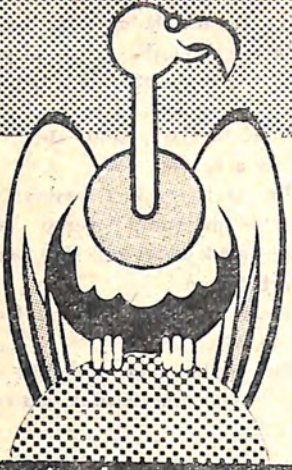
12 Haziran Çekilişinde:
20 APARTMAN DAİRESİ
2 ADET 100.000 TL.
30 ADET 5.000 TL.
200 ADET 1.000 TL.

ve 10.000 talihliye
çeşitli para ikramiyeleri
cem'an

2 MİLYON

TÜRKİYE BANKASI

paranızın... istikbalinizin emniyeti

Akbaba

Kemalist Parti!

SIYASİ MİZAH GAZETESİ

BAŞYAZARI :

Yusuf Ziya Ortaç

SAHİBİ :

Ergin Ortaç

YAZI AİLESİ :

Aziz Nesin, Adnan Veli, Nimet Arzık, Necdet Rüştü Efe, Vâ - Nû, Selâmi Yurdatap, İlhan Selçuk, Rifat Ilgaz, Baha Oral, Adnan Tahir, Hüseyin Korkmazgil, Kenan Akıncı, Yaşar Özen, Semiramis Aydınlık.

KARİKATÜR AİLESİ :

Necmi Rıza, Turhan Selçuk, Suat Yalaz, Nehar Tüblek, Semih Balcıoğlu, Cafer Zorlu, Şadi Dinççağ, Bülent Şeren, Mehmet Polat, Yaşar Tonguç, Zeki Beyner, Burhan Solukçu.

✱

Yazı işlerini fiilen idare eden :

Kadri Yurdatap

Dizildiği ve basıldığı yer :

Ercan Matbaası

Kapak baskısı :

Şaka Matbaası

✱

Abone bedeli : Yıllığı 50, Altı aylığı 25 lira. Yabancı memleketlere yıllık 100, altı aylığı 50 lira. Uçakla gönderilmesi istenen abonelerden uçak masrafı ayrıca alınır.

Fiati : 100 kuruştur.

İDARE YERİ :

Divanyolu Klodfarer caddesi, No. 8 - 10

Daire : 3.

Telefon : 22 18 11

İLÂN FIATI :

Kapak içi, santimi 20 lira, iç sayfalar 30 liradır.

Cilt : 2 — Sayı : 38

19 Nisan 1962

YIL : 40

✱

Bu gazete Basın ahlakı Yasasına uymayı taahhüt etmiştir.

ARTIK ümidimi kestim... Yalnız kafatasındaki aklı hoşaf gibi içen Adalet Partisinden mi? Yalnız dengesini bulamayan Yeni Yürkiye Partisinden mi?.. Yalnız İspanyol asilzadeleri gibi üç isimli Cumhuriyetçi Köylü Millet Partisinden mi? Hayır! Bizim kırk yıllık Atatürk Partisinden, kırk yıllık devrimler partisinden, kırk yıllık Halk Partisinden de!

Atatürk Partisi mi dedim?... Devrimler Partisi mi dedim?... O, bu tükenmez şerefi 10 Kasım 1938 sabahı, saat dokuzu beş geçeden sonra tüketmeğe başlamıştır!

Nasıl mı?... Bir tanecigini söyleyeyim: 1950 seçimlerindeyiz. Devrimler, meydan meydan açık eksiltmeye çıkıyor. İşte o kaygulu günlerde benim bölgemin, benim partimin iki adayı, cezaevinden yeni çıkmış, devrim suçlusu bir şeyhin huzuruna varıp, elini öpüp, müritlerinden oy niyaz ettiler!

Bir tanecik daha ister misiniz?... Haydi onu da söyleyeyim: Yine o günlerde, seçim ertesi bir tutam azınlığa düşen C.H.P. grubunda, Meclis gündemindeki Türkçe ezan konusunu savunurken, ben, bu Atatürk Partisinin kürsüsünde, sayın Tezer Taskiran'la sayın Cemal Reşit E-

yüboğlu'nun dört avuçluk alkışları arasında yapılmış kaldım!

Demokrasiden sonra, partilerimiz, yeni yapılarını tek düşünce temeli üstüne oturtular: Ne bahasına olursa olsun, iktidara geçmek!

Bu yüzdendir ki sağ'la sol, geri ile ileri, ateş'le barut, bir çatı altında, bir sıra üstünde, yanyana, diz dize, elele oturuyorlar...

Kasaba tezcircisi, birkaç yıllık ikbal uğruna, nesini vermez ki?... Devrimler, onun için, yelek cebindeki sadaka bozukluğu kadar değildir!

Turan Güneş'in, Bülent Ecevit'in C.H.P. meclisindeki güzel çıkışları, sadece gönüllerimize acı bir teselli verdi. İki kişi, on iki kişi, hattâ yüz iki kişi, yılların bütün zenbereklerini paslandırdığı, bütün yaylarını aşındırdığı, tepkileri kötürüm olmuş bu koca gövdeyi, gömüldüğü bataklıktan söküp çıkaramaz artık...

Kütahya cephesinde Yunanlılarla savaşırken, ordularını arkadan vurmaya kalkmış Çerkes Ethem'le pazarlığa yanaşmayan İsmet Paşa, şimdi Koalisyon uğruna, her gün kendisini ve partisini aşındıran yeni bir pazarlık içindeki!

Yanlışlık, demokrasiyi tek prog-

ramlı partiler rejimi sanmaktan başlıyor.

Atatürk'ün C.H.P. kapılarını bütün millete açtığı günlerden çok uzağız. O, bir kasırga hızıyla, eski, köhne, karanlık ne varsa hepsini süpürürken, bütün milleti çevresinde toplamak zorundaydı. Şimdi, aradan kırk yıl geçtikten sonra, hâlâ tek parti, hâlâ tek şef parolasının emrinde miyiz?..

Sayın İnönü, Lozan dönüşü iktidar koltuğunda daldığı tatlı uykudan pek geç uyanı. Bu uykuya daldığı zaman kırk yaşındaydı, uyanıldığı zaman seksen!.. Şimdi, etrafındakilere:

— Kendinize bir baş bulun, diyor...

Büyük saygın olmasa: «Sabah şerifler hayrolsun Paşam!» derdim.

Baş!.. Ne başı?... O ellerle, o ayaklarla, o gövdeyle hangi baş dengesini bulur, hangi baş çalışabilir?

Yarınlar için bir ümidimiz var, bir tek ümidimiz: Politikadan içeren, politikadan utanan, politikadan kaçan aydınların politikaya dönüşlerinde!

Bu aydınları, her partinin içinde bulabilirsiniz. Çoğunlukla Cumhuriyet Halk Partisinin içinde...

İşte, partiler içi ve partiler dışı aydınlar, seçim esnafını kendi bataklıkları içinde bıraktıkları ve elbirliği, kafa birliği, gönül birliğiyle bir idealistler partisi, bir «Kemalist Parti» kurdukları gün, memleket, demokrasinin bulandığı ihtiras denizinde korkunç çalkantılar geçirmekten kurtulacaktır.

Bizi Batı uygarlığına yönelten devrimlerin altın meşalesi, bu «Kemalist Parti» nin sönmez sembolü olur. Yolumuza dağ dağ yığılan karanlıkları onun ışığında aydınlatabiliriz.

Beşikleri Cumhuriyetin ilk aylarında sallananlar, yarın kırkinci doğum yıllarını kutlayacaklar. Memleket kaderi için onlardan büyük inanç, onlardan büyük güven olur mu?

Türk haikını, on altı yıldır iki düşman cepheye bölen ters anlayışın sayısız felâketleri azmış gibi, bir de iki ekonomik mezhebin, sosyalizm ile kapitalizmin bayrakları altında birbirine dış biler iki yığınak haline getirmek, göbeklerin yağlı barikatına aç yumrukları saldırtmak, coğrafyamızın dayanacağı maceralardan değildir!

Ümidimizi, eşsiz kahramanın adından ilham alacak bir partiye bağlamakta haksız mıyız?

Yusuf Ziya ORTAÇ

— Seç, seç al!..

SEREF Tribünü'nün karşısına rastlayan Kapalı Tribün, o gece mahşer gibi kalabalıktı. Galatasaray - Palermo maçından önce oynanan Feriköy-Beyoğluspor karşılaşması da, Dolmabahçe stadına epeyce meraklı çekmişti. İlk müsabaka saat 18 de başladığı için, maç hastalarının çoğu, yemek yemeden stada gelmişti.

Birinci devre, hemen aydınlıkta oynandı. İkinci devre başladığı vakit, stadın dev projektörleri de, sahayı gündüz gibi aydınlattı.

Kapalı Tribünün o geceki misa-

venin yarısında kalmıyalım haaa!..

— Sen içmene bak be... Şişeden yana bir sıkıntımız yok hamdolsun...

Haydar, birkaç yudum alıp, şişeyi Tevfik'e verdi:

— Bu gece maçları başladıktan sonra, biz ne yapıp yapıp, aşağı kata bir ayak üzeri dükkânı açmalıyız arkadaşım...

Gerideki sofradan Behçet, Haydar'a lâf attı:

— Bir şişeden sekiz kişi rakı içer mi ulan?... Naylon bardak getirmediniz mi?..

YAŞASIN GECE MAÇI ADNAN VELİ

fırılardan Vaniköylü Haydar, yanındaki arkadaşlarını dürttü:

— Hadi bakalım Osman, açıl şöyle biraz... Sen de öteye kay biraz arkadaşım.. Hecey, sana söylüyorum, Yalınkat Tevfik... Omurganı biraz oynat da, çilingir sofrasını kuruverelim şuraya...

Berikiler biraz sağa sola kaydılar. Haydar, elindeki paketin iplerini koparıp kâğıdı açtı, oturak tahtasının üstüne serdi. Osman da kolunun altındaki ekmeği eliyle koparıp arkadaşlarına dağıttı.

Ön sırada oturan Teldolap Cavit, paltosunun cebinden çıkardığı büyük şişeyi, sol eline alıp yan yattı. Öbür eliyle şişenin dibine üst üste birkaç sıkı yumruk indirdi. Mantarın fırladığını görünce de ağzı sulandı:

— Ah kâfir ah!.. Akşam oldu muydu, ben onu aramasam, o beni arar. Osman oğlum!.. Bardak getirdin mi?..

— Ne bardağı be?... Tokatlıyan oteli mi burası?... Gece maçında bardağın ne lüzumu varmış?... Askeriyede matra kullanmadın mı sen hiç?..

— İyi ya, öyle içeriz...

Haydar, gazete kâğıdını açtıktan sonra, marulların yapraklarını koparıp kâğıdın üstüne yaydı. Yalancı dolma kutusunu bakkala açtırmışlardı. Onun da kâğıdını kaldırdı. Herkesin önüne birer domates koydu. Beyaz beynirnin ıslak kâğıdını açıp, kalıbı birkaç parçaya böldü.

Teldolap Cavit, ikram olsun diye, şişeyi ilkin Osman'a uzattı:

— Çek bismeleni de, al yudumunu bakalım... Ondan sonra Haydar'a geçir...

Osman, kulüp şişesini havaya kaldırıp dıktı. Birkaç sefer lıkırdattıktan sonra, elinin tersiyle dudaklarını sil-di. Ekmekten bir lokma kopardı. Peynir ucunu ezerek, ekmeğe yapıştırıp ağzına attı:

— Oh beeee!.. dedi. Dünya varmış... Artık bundan sonra gece maçlarını kaçırmıyalım arkadaşım...

Şişe, hepsinin ağzında teker teker dolaştı.

İki sıra geride, Kukureççi Behçet

de, bir bektaşi sofrası kurmuştu. Haydar'a doğru seslendi:

— Babamın oğluuuu!.. Fazla domatesin varsa bir tane yolla da, gelecek maça veririz..

Haydar, onlara da bir domates atarken cevap verdi:

— Turfanda maldır, idare edin haaa...

Sonra ilâve etti:

— Behçeeet!... Sen hangi kulübü tutuyorsun?..

Behçet, elindeki rakı şişesini gösterdi:

— Bu kulübü âbiy!..

Feriköy'le Beyoğluspor'un maçı

fazla heyecanlı geçmiyordu. Onun için kafadarlar, rakı şişesini boyuna aralarında dolaştırıyorlardı. Maç bitip de hoparlör, Palermo ve Galatasaray takımlarının kadrolarını açıkladığı vakit, stadda bir kıyametir koptu. Onbinlerce kişi bir ağızdan:

— Meeee... tin... Meeee... tin... Meee... tin.. diye haykırıyordu.

Teldolap Cavit, şişeyi Haydar'a bir daha uzattı:

— Hadi bakalım, bir de Arslan Metin'in şerefine çek şunu...

Haydar merakla sordu:

— Başka şişemiz var mı?... Merdi-

Haydar, lâfın altında kalmadı:

— Biz koalisyon yapıyoruz anam babam... Rakı şişesi mekruh tutmaz!..

— Bir dahaki maça tedarikli gelin... Beş dakika müsaade ederseniz size bir sürprizim var...

Takımlar sahadaki yerlerini aldılar. Maç başladığı zaman halk, Metin'e ve Galatasaray'a coşkunca tezahürat yapıyordu. Tevfik şişeyi bir daha kaptı:

— Öf beee, dedi, efkâr bastı. Gol olacaksa olsun bir an evvel...

Vaniköylü Haydar onun eline yapıştı:

— Yeter be oğlum, yeter... Boza bardağı değil ki bu mubarek, öyle havaya dikesin...

Şişe gene ağızlarda dolaştı. Bir yandan da bağırıp çağırılmalar gittikçe artıyordu. Tam bu sırada, maçın sekizinci dakikasında, Palermo Galatasaray'a ilk golü attı. Stad-yumdaki binlerce kişi, bir anda derin bir sessizliğe gömüldü.

Yalınkat Tevfik şişeye bir daha yapıştı:

— Tuh be yahu!.. Olacak iş mi bu?... İyice efkâr bastı namussuzum...

Ötekilere de efkâr bastığı için, onlar da şişeyi birer sefer daha ağızlarında gezdirdiler...

Teldolap Cavit, paltosunun cebinden öbür şişeyi de çıkarıp açtı. Kafalar yavaş yavaş dumanlanmaya başlamıştı. Vaniköylü Haydar, bir ara, sallanarak yerinden kalktı:

— Osman be!.. dedi. Var mı sende fazla bir düdük?..

— Ne yapacaksın?..

— Hakem olacağım be.. Bu hakem idare edemez bu maçı.. Palermo'dan yana oynuyor, görmüyorum musun?... Düdüğü alıp çıkacağım orta yere, hakem nasıl olmuştuk görsünler... Galatasaray atmazsa, ben atacağım golü.. Varsınlar, dertlerini anlatsınlar FIFA'ya...

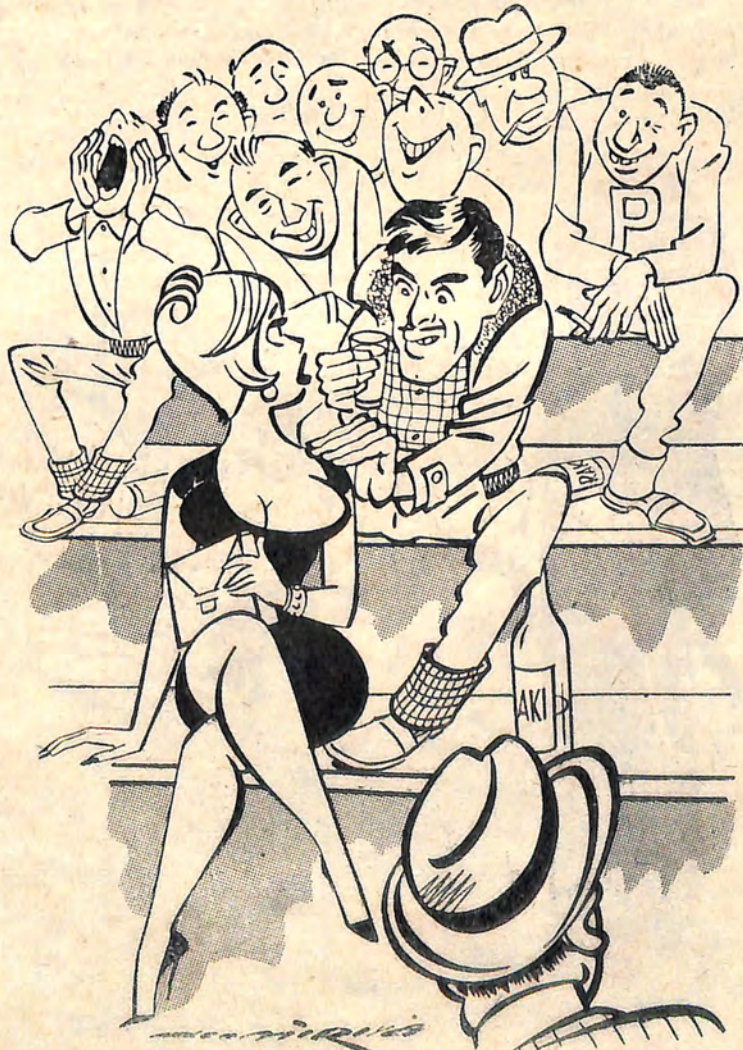
Osman, eli şakağında, ketenhelvacı ağızıyla bir gazel çekti:

— Onlar derdini anlatır ama FIFA'ya,

Sen de karakolda yatarsın sopa-yalı..

— Düdüğün varsa, ver allasen..

Gece maçlarında rakı şişeleri bulundu. (Gazeteler)

— Abla, kuru kuru gitmiyor... Bir mezecik bağışla!

— Otur oturduğun yerde itoğlu it.. İki yudumda zom olacağını bileydin, sütünü içirip seni uyutur, öyle gelirdim buraya...

Arka sofradan Kukureççi Behçet seslendi:

— Haydar oğlum, al bakalım şunu...

— Nedir o abi?..

— Sıcak meze.. sıcak..

Gerçekten de Behçet, küçük, alüminyum bir sahan içinde, sucuk pişirmiş, uzatıyordu. Haydar pek keyiflendi:

— Yahu sen buraya, tam takım gelmişsin be abi..

— Başka türlü gece maçı seyredilmez. Az sonra, birer tek midye tavası ile, birer tek de muska böreği takdim etmekle kesbi şeref eylerim, hergele oğlu hergele... Bu mereti ya keyif ile içersin, ya da hiç içmezsin...

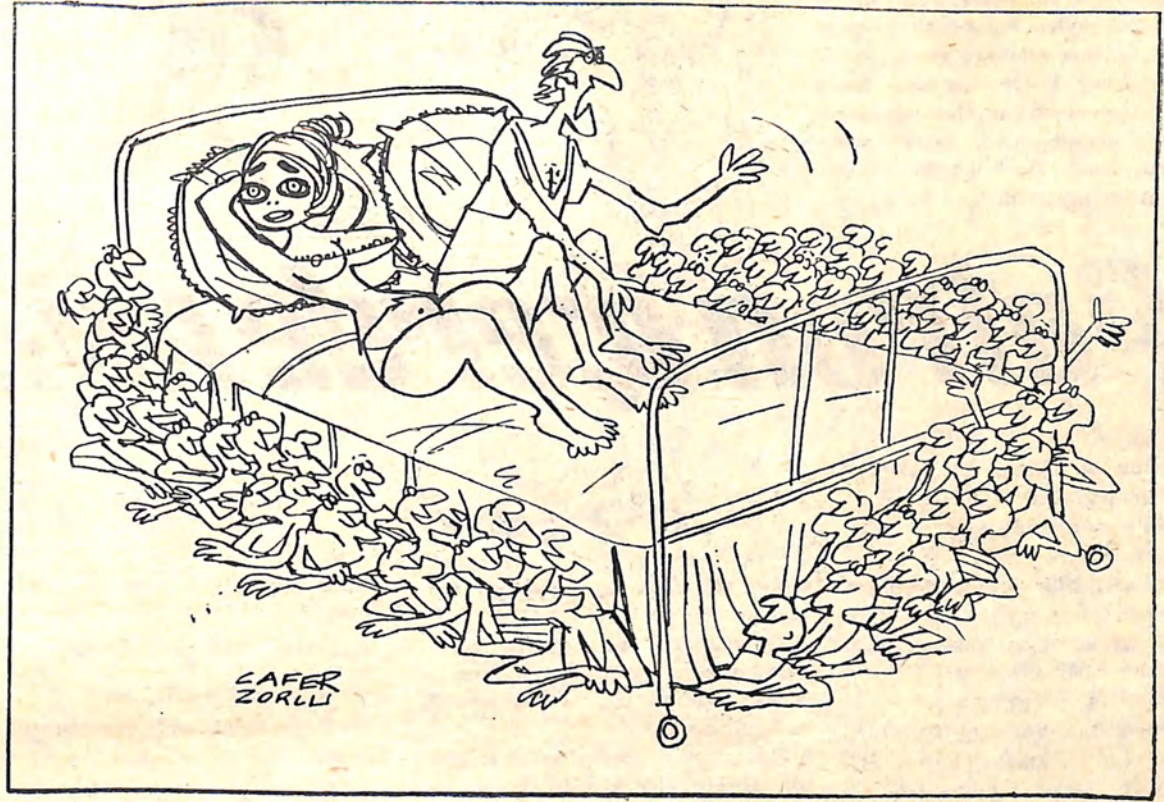
Maçın birinci devresi, karşılıklı akınlarla geçti. Devre arasında kafadarlar, üçüncü şişeyi de açtılar. Ama yalnız orada değil, kapalı tribünün hemen her tarafında buna benzer üçer beşer kişilik sofralar kurulmuştu. Ehli keyiflerin çoğu, kuru mezelerle akşamı savuşturdukları halde, arada bir ispiro lâmbası üstünde pastırma ısıtanlar, kaşar peyniri kızartanlar da eksik değildi. Kimisi de termosla soğuk su getirmişti.

İkinci devrenin başlarında Baba Recep, Galatasaray'ın ilk golünü atınca, stad, alkıştan, ışıktan, bağırışlardan çın çın çınladı.

Vaniköy'lü Haydar ayağa kalkmış, göbek atmaya başlamıştı. Osman, Yalınkat Tefvik'e şişeyi uzattı:

— Bir gol de sen at bakalım arkadaşım, dedi. Ağzına da bir dolma at. Şu gece maçlarını icat ettiği için, Demokrasi babaya ne kadar dua etsek, gene de azdır.

Tribünde boş şişeler, sıraların altında tangır tungur yuvarlanıyordu. Galatasaray forveti Palermo kalesinin önünden ayrılmaz olmuştu. Seyirciler, her an bir gol daha bekliyorlardı. Tezahürat gökyüzünü yırtıyordu. Kukureççi Behçet, arka-

— Ne bakıyorsunuz lan?... Gece maçı mı var burada!

dan bir daha seslendi:

—Haydar, tut bakalım...

Havadan, birbirinin peşi sıra üç tane sıcak börek attı. Haydar bunları teker teker yakalarken, bir yandan da söyleniyordu:

— Behçet, bak bir gol daha atarsak bizimkiler, bir tane de levrek tavada isterim haaaa!..

Artık kafadarlar adam akıllı matiz olmuşlardı. Oyunun son dakikalarında Baba Recep bir gol daha atınca, stadyum sanki havaya uçtu. Yalınkat Tefvik ceketini çıkarıp herkesin içinde bağıra bağıra göbek atmaya başladı:

— Şinanay da şinanay da şinaaaaay...

Karışamaz bize Yeşilay!..

Osman, Tefvik'i kolundan tutup çekti:

— Hişşt bana bak be... Kendine gel... Kadeş vapuru mu sandın burayı ulan?..

Stadda kıyametler kopuyordu. Seyirciler artık büsbütün coşmuşlardı. Bu coşkunluk içinde birkaç dakika sonra maç bitti. Halk, sahaya atlıyor, Galatasaray'lıları, bilhassa Metin'i çılgınca kucaklıyordu. Bu sırada, kapalı tribünün kalabalığı arasında bir adam, sırtında tıklım tıklım dolu bir çuval, bağırıyordu:

«Şişeler alıyooooom!.. Boş şişeler alıyooooom!..»

Adnan VELİ

Körler Haftası

Dünya Sağlık Haftasına girdik 7 Nisandanberl. Bu yılın ortak konusu: Körlük!

Bütün bakarkörlerin, burnunun ucunu görmiyenlerin söz sahibi, oy sahibi, hak sahibi olduğu bir dünyada, biz açığözler gene onlar için yanıp yakılacağız bütün bir hafta...

Pirelensinler

Emniyet Müdürlüğündeki bütün şefler, memurlar adamakıllı bitlenmişler son günlerde. Suçlu çocuklar taşımışlar bu bitleri! Sahipsiz çocuklar, bakımsız çocuklar...

Biz memurların bitlenmesini değil, müdürlerin, umum müdürlerin, daha da büyüklerinin pirelenmesini istiyoruz. Tam mevsimi değil mi?

Evlilik içi

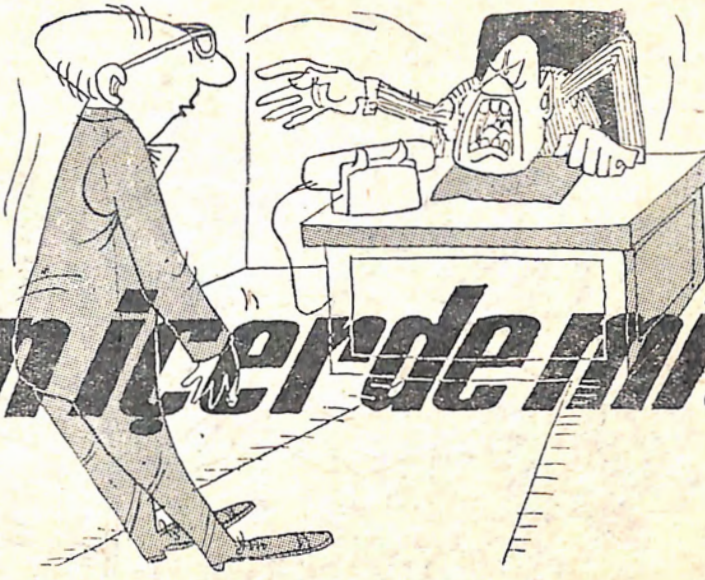
Milletvekillerimizden biri sözlü soru vermiş: Evlilik dışı doğan çocukların okullara yazılması ve medeni hakları için ne düşünüldüğünü soruyor.

Güzel bir soru! Bu mesele ele alınmışken evlilik içi doğan çocukların medeni hakları için de bir sualcik sorulurverse...

Gece maçına çıkış!

BEN burda kapıcı mıyım, odacı mıyım, ayakçı mıyım, özel kalem müdürü müyüm, yoksa abone memuru mu?.. Patronu görmek isteyen damdan düşer gibi girer odama... Ben oda diyorum, bekleme salonu demek daha doğru olacak. Dayarlar ilk soruyu: «Patron içerde mi?»

ufacık bir beyni olan, cin ifrit edecek bir yazıydı bu! Ahlâkın bozulduğundan, öğrencilerin tâ ilk okuldan başlayarak kız, erkek diye ayrılması zorunluluğundan, çarşafın uyarca bir kılık olduğundan dem vuruyor, işsizliğin sebeplerini tenbellikte ve ahlâksızlıkta buluyordu.

Patron içerde mi?

«İçerde!»

Bununla iş bitmez ki... İkinciye dayarlar peşinden:

«Kim var yanında?»

«Kimse yok!»

Artık girilebilir yanına değil mi? Ne gezer! İçigini, cıcığını öğrenmeden bırakırlar mı yakamı? Yeniden daha kazık bir soru:

«Öfkeli mi, keyifli mi?»

Gel, çık bakalım işin içinden... Öfkeli olsa ne olacak, keyifli olsa ne olacak demeyin! Soran için çok önemlidir bu. Patronun odasına her girenin uzaktan, yakından para ile mutlaka bir ilintisi vardır. Öfkeli dersem hemen dönüp gitmesi gerekir, keyifli dersem, dalar içeriye.

Odasında bulunmadığı zamanlar da çok olur patronun. Bu sefer soruların çeşidi değişecektir tabii:

«Nereye gitti? Kiminle gitti? Bankaya uğrıyacak mı? Ne vakit gelecek? Oradan eve gider mi? Telefon etti mi?»

Bunlara teker teker verdiğim cevaplarla da yetinmez eloğlu... Daha kurnazcalarına, ustalıklarına baş vuracak, böylece bir şeyler sızdırmağa çalışacaktır açık göz:

«Peki... saat kaçta çıkmıştı?»

«Saat mı... On birde falan...»

«Patron yemeği nerde yer?»

«Evden getirtir... Odasında yer!»

«Tamam!»

İsteddiği cevabı almıştır artık!

«Beş on dakikaya kadar gelir şu halde...»

Kendi dilimle tutuldum demektir. Hemen bir sandalye çekip ekşiyecektir başıma. Eline bir gazete alıp okusa, öp de başına koy. Sorar da sorar. Sanki bizim matbaayı satın almağa gelmiştir:

«Kaç aboneniz var?.. Kaç basıyorsunuz? Satış ne kadar? Siz neden piyango yapmıyorsunuz? Patron hangi partiyi tutuyor?...»

Sorular insafsızca sırt sırta eklenir, durur.

Bu soru hastalarının içinde kızdıklarını da vardır, kayırdıklarını da... Beni deli edenler olduğu gibi, tereyağından kıl çekercesine incitmeden soru teripleyenler de az değildir. Bir Hasan Yılmaz vardır ki, evlere şenlik... Patronun it gibi de korkar. Ama, bütün aslanlığı, canavarlığı banadır:

«Nerde bu adam?.. Gene mi yok? Ne vakit gelecek be? Git gelden iflâhum kesildi! Patronsa patronluğunu bilsin, biz yazarlığımızı bili-

yoruz ya!.. Tek yazı sektiriyor muyuz!..»

Be mübarek adam, senin patronundan bana ne!.. Alacağın varsa alırsın. Benimle mi bölüşüyorsunuz aldığın zaman!

Kafasının içi de kömürlük gibidir. Örümcekler, köşeden köşeye ağlarını kurmuş, beklerler. Memleketin yararına ufacık bir düşünce girdi mi içeri, hemen atarlar kementlerini... Olduğu yerde haklarlar

Bu pazartesi, ellerini oğuştura oğuştura geldi. Kirayı vermiş, tığ teber kalmış.. Elimi sokmuş gibi biliyorum cebine. Sigara parası bile yoktur. Selâmsız sabahsız yanaştı masama. Burnunun uciyle kapıyı göstererek sordu:

«İçerde mi?»

«Evet!» diye kestirip atmak istedim.

«Kim var yanında?»

«Kimse yok!»

«Ne yapıyor?»

«Bilmiyorum!»

«Bilmiyor musun? Nasıl olur. Ne demiye oturuyorsun burda! Ne demek bilmiyorum!»

«Ben girdiğim zaman yazı yazıyordu!»

«Ne kadar oldu sen gireli?»

«Ben gireli mi, iki saat falan!»

Bu cevap onun işine yaramamıştı herhalde;

«Nasıl?» dedi, «tersliği üzerinde mi?»

Eh artık kan beynime sıçramıştı. Uzaklaştırmak için:

«Onu bunu bilmem ama... İdare müdürüne verdi veristirdi, zor kurtardı yakasını elinden!»

«Neden kızmış acaba?»

«Neden kızmışsa kızmış.. Ne biliyim! Öfkesinden ter ter tepiniyordu!»

Bu kadarı yeterdi ona... Çantasını kısırdı koltuğunun altına çekip gitti.

Bir sabah erken gelmişim... Bizim gazetede ilânları kırmızı kalemle işaretleyip üzerine pulları yapıştırırken ikinci sayfada Hasan Yılmaz'ın yazısına gözüm ilişti. Ha şurası, ha burası derken, bitirdim yazıyı... Kafatasının içinde

«Biz tenbel milletiz!» diye bitiriyordu yazısını!..

«Gösteririm sana tenbel milleti!» dedim içimden, «Sen düşersin benim bekieme odasına!..»

Gazetenin baskısı düştükçe düşüyordu son günlerde. Patron sabahları gelmiş ortalığı kasıp kavuruyordu. Beni gazete okurken yakalayınca:

«İlân mı işaretliyorsun gazete mi okuyorsun!» diye çıkıştı.

Hem savunmamı yapayım, hem de bir çivicik koyayım diye başladım:

«Hasan Yılmaz...»

«Sus!» diye yürüdü üzerime, «Hepiniz aynı tabakhane malısınız! Kimin kime ne demeye hakkı var. Bak işinc!»

Girdi odasına, çekti kapıyı... Aradan beş dakika geçmeden sanki ismarlamışım gibi Hasan Yılmaz göründü karşıdan. Çatılan kaşlarını, asılan suratını, mendille silinmiş gibi düzenledim «Buyurun Hasan beyciğim» dedim.

Birden şaşırdı. Alışmadığı bir deşişmeydi bu... Kaşıyla gözüyle sordu:

«İçerde mi?»

«İçerde Hasan beyciğim!»

«Yalnız mı?»

«Kimsecikler yok!»

«Çalışıyor mu?»

«Hayır, bir mizah dergisi karıştırıyor!»

«Keyfi yerindedir herhalde...»

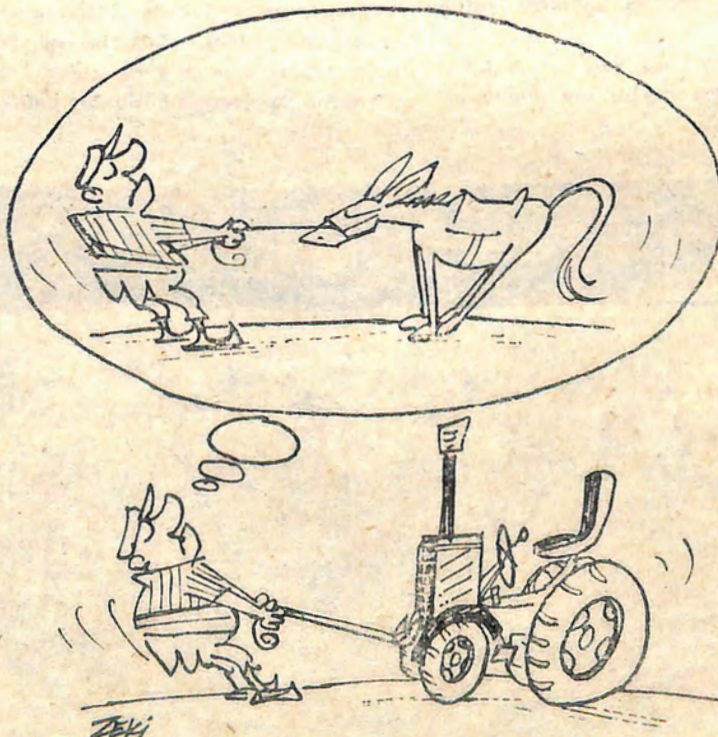
«Hem de nasıl... Sabahleyin şaka-laştık bile... Çok neşeliydi, çok!»

Çantasını masamın üstüne bırakarak vurdu kapısını... Ses yok... Bir daha vurdu, gene ses yok...

«Gir canım!» dedim kaşımla, gözümlle. Benden aldığı cesaretle küt diye daldı içeri. Girmesyle patronun patlaması bir oldu.

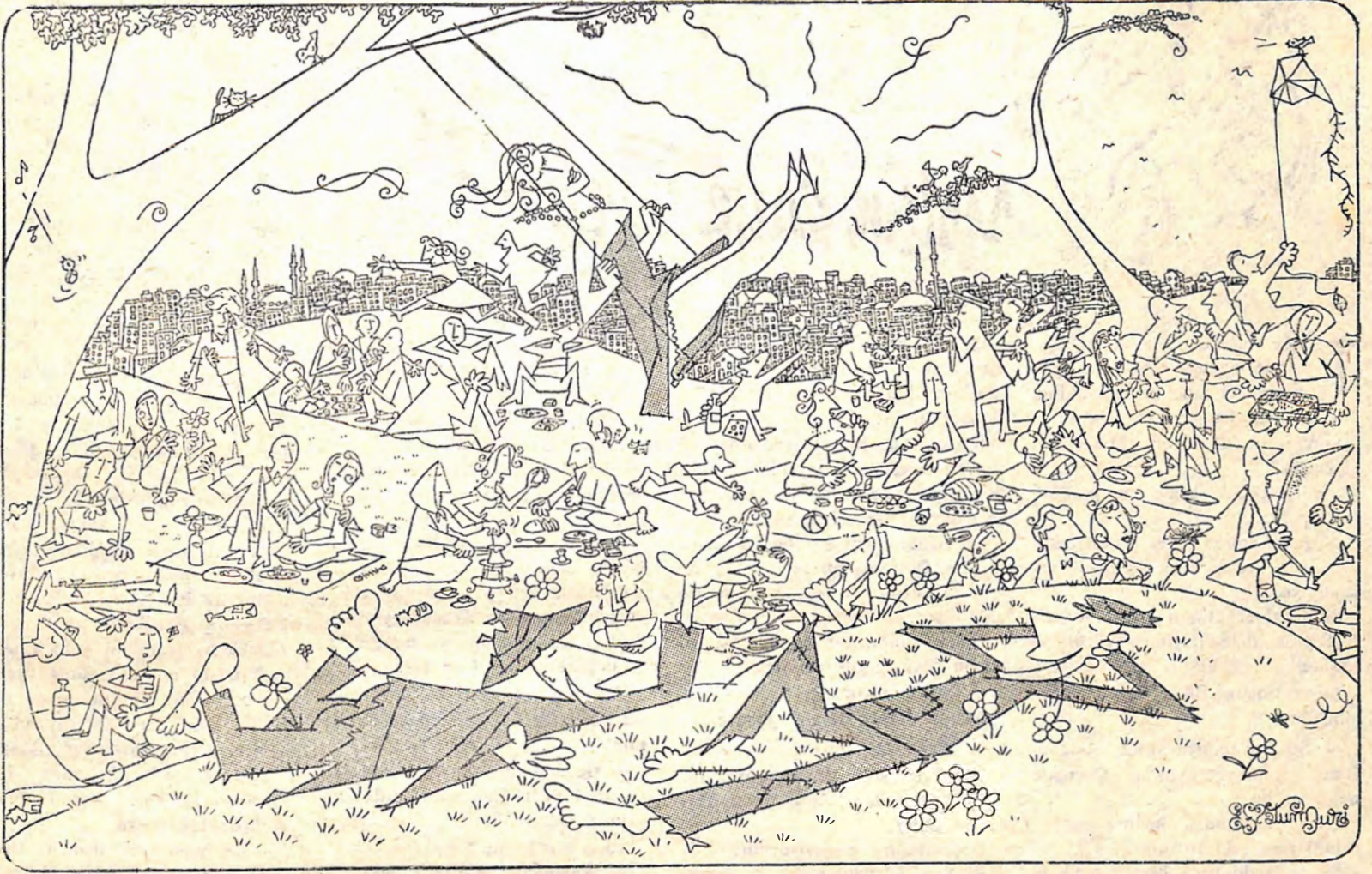
«Çık dışarı, çıkk! Hiç mi mektep medrese görmedin! Gazeteyi mahvettiniz... Matbaanın disiplinini de iki paralık ediyorsunuz. Çık diyorum sana! Daha duruyor, defol!»

Sallanarak çıktı içerden, kafasının bir tokmak yemiş gibiydi. Acı acı baktı yüzüme. Ağır ağır yürüdü gitti.

YAZISIZ!

Rıfat ILGAZ

— Vallahi Şükriüğüüm korkmaya başladım: Havalar böyle giderse biz de mesken sıkıntısı çekeceğiz galiba!..

Güzel, mutlu haksızlıklar yaşı!

GAZETELERİMİZDE, dergilerimizde, fıkra çeşidi ne kadar çok. Ama fıkra ne kadar az!..

Bazı kalemlerin yanlış bir sanısı var: Diyelim ki bir okuyucu şikâyeti.. kadın, ölmüş bir memur eşi.. altı aydır maaş bağlanmamış.. sızlanıyor!

Şimdi al bu olayı, koy bir dramatik başlık: «Bir dulun gözyaşları!» sonra, üslupsuz havadis türkçesiyle anlat olayı, sonuna da bir «insaf be!.. Olur mu böyle şey?» yapıştır, bas imzayı!.. İşte sana son moda bir fıkra!

Fıkra bu değildir. Fıkracı, bir sanat adamı, bir edebiyat adamıdır önce. Kelimelerle oynamasını bilir. Sonra, fıkra yazarının gün görmüş, dünya görmüş, çeşitli bilgilerle dolu bir kafası vardır. Kalem, zeki bir tebessümle gülmesini bilir. Yazdığı fıkranın çerçevesinde günün bir manzarasını çizer size. Ama, namuslu bir fotoğraf doğruluğuyla değil, oyuk ve tümsek aynaların büyüülü şaka-sıyla: Birinde bakarsınız, sip-sivri bir adam.. öbüründe yine aynı adam yamyassı.. ikisini de tanırırsınız: Ahmet Emin Yalman'dır.. Tümsek ayna, bizim basın beberuhi'sini çekmiş uzatmış, oyuk ayna da yaymış, yassıltmıştır.

Genç yazarlarımız içinde İlhan Selçuk, şimdi Cumhuriyet'teki Pencere'sinden her sabah bu yazı çeşidinin güzel örneklerini gösteriyor....

İlhan Selçuk dedim de ak-

lıma geldi: Birkaç hafta önce, bu imzanın üstünde bir hiciv yazısı okudum Yön'de....

Hicivde yüzde yüz haklılık aranmaz. Ama hiciv yüzde doksan dokuz haksızlık da değildir. Eşref, Abdülhamid'e ne diyor:

Padişahım öyle alçaksın ki sen, İzzet-i nefsin Arap İzzet gibi!

Eğer bunu, Abdülhamide değil de meselâ Abdülmecid'e söyleseydi, yaman bir hiciv değil, çirkin bir hakaret, kaba bir ayıp olurdu.

Genç dostumuz İlhan da o yazısında eline «Hayat» dergisini almış, vuruyor.... Ama nereye?.. Nereye rastgelirse: O basın dünyamızın yüz akı makinelerine kadar!..

Haksız mı?.. Elinize yalnız «Hayat» ı ve «Hayat» ın o sayısını alır ve onun açısından bakarsanız haksız değil... Ama... durunuz, şu «ama» yı kocaman harflerle biraz uzatayım : AMMMMMMAAA!..

Neymiş bu derginin suçu?.. Otuz iki sahifesinde yarım sahife yerli yazı yokmuş!

Vay, böyle ha?.. Ondan sonra, gelsin politika karması bir hiciv; O makineler!.. O dolarlar!.. O kâğıtlar!..

Akbaba, basın dünyamızın da akbabasıdır... Bu haksız öfke karşısında konuşmayı, İlhan Selçuk dostumuza karşı bile yaşımızın bize verdiği bir ödev sayarız:

Bir kere 400 ü aşkın sayısı çıkmış bir derginin tek sayısını yakalayıp onun üstünde hesap-

laşmağa kalkmak ve bu hesaplaşmaya biraz da politika karıştırarak hicvin yumruklarını, dergi sahifelerinden makine çarklarına kadar yöneltmek insafa, hele uzun yılların nasırlaştırmadığı o genç, o duygulu insafa yakışmaz.

Sahibi ile hattâ bir selâmlık dostluğum olmyan «Hayat» dergisinin ben de birçok sayılarını alıp, tam tersine, sahifeler dolusu övebilirim:

Emekli General Fahrettin Altay'ın Kurtuluş Savaşı anılarını biz o derginin sahifelerinde okumadık mı?..

Halide Edip Hanımın hatıraları, romanları o dergide yayınlanmadı mı?..

Tevfik Fikret'in - belki de bütün okuyucuların meçhulü - yağlı boya tablolarını, asıllarındaki renk, ışık oyunlarıyla o sahifelerde seyretnedik mi?..

Her hafta bize dünya ressamlarından bir şaheser veren bu dergi değil mi?..

Hayat sayesinde ki, çıplak duvarlı fakir aile evlerine, küçük köy odalarına, badanasız kasaba kahvelerine müzeler süsü tablolar girdi...

Bunlar hizmet değil midir sevgili İlhan?

Kaldı ki, Hayat, büyük satışlarıyla o ağır masraflı dev müesseseyi yaşıyor ve kârsız, hattâ zararlı kültür hizmetlerinin açığını kapatıyor.

İşte en son örneği masamın üstünde: Doğan Kardeş yayınlardan «Türk Sanatı»... Bu kitabı henüz görmedinse, gön-

lün bir bahar öksüzüdür! Selçuk ve Osmanlı halıları, çiniler ve minyatürler her sahifeye bir saray bahçesi sermiş! Bu kitap, hem Türkçe basılmıştır, hem İngilizce... Ön sözlerin birinde, Michigan Üniversitesi profesörlerinden Richard Ettinghausen, bak ne diyor:

«Bu kitap, Türkiye'nin çok az tanınan sanatlarına birçok yeni dostlar kazandıracak....»

Bizi, ancak son yıllarda Kore'de Kunuri kahramanları diye tanıyan dost milletlere, hayranlıkla sevicek başka yönlerimiz de olduğunu, nerdeyse bir yumruktaki yıkacak kadar seni gazaba getiren o büyük müessesenin kardeş makineleri gösterdi.

Bunu tek örnek olarak ele almamalı... Hayat ile beraber verilen Tarih gazetesi, öğretici bir yayın değil midir?.. Aynı derginin adını taşıyan «Hayat Ansiklopedisi» ni küçümsecek bir hizmet mi sayacağız?

Eğer birinin getirdikleriyle öbürlerinin götürdükleri arasında bu çağdaş baskı ve Yayınevi, bir denge kurabiliyorlarsa, sadece sevinelim ve başarısının bahtıyarlığını hepimiz paylaşalım...

Genç arkadaşımızın kalemi, güzeli sevecek, güzele kalbini verecek kalemdir.

E, niçin mi yazdım o hicvi öyleyse?.. Yukarıki satırda «Arkadaşımız» ın başına koyduğum «genç» e dikkat ediniz... Ah o güzel, o mutlu haksızlıklar yaşı.. Ona selâm!

AKBABA

TAZE tazeydi. Bir iki dakika içinde hemen hepsi satılıvermişti. İki tane de ben aldım.

— Parası? dedi, çocuk.

— Verdim ya! dedim. İki kere mi vereceğiz?

Simitçi çocuk, kravatımı gördükten sonra:

— Peki amca! dedi. Kalabalık da... Kim verdi, kim vermedi anlaşılmıyor.

Simitleri ceketimin iç cebine yerleştirerek dere boyunca yürüme başladım. Halkaların sıcaklığı kalbimi ısıtmıştı. Biraz sonra yakar gibi oldu.

— Bunu yapmıyacaktım! dedim. Bunu yapmamalıydım. Çocuğun nafakası bu...

Şimdi arkamdan bağırır mı?... Adımlarımı sıklaştırdım.

Şu anda dünyada herşey açlık üzerine kurulmuştu: Ağaçlar, yapraksız, kuru dallarıyla, kaburgaları andırıyordu. Cılız dere, aç köpeklerin salyalarıyla. Top taşlar da büzülmüş midelerdi sanki...

İçim bayılıyor. Güneşe kalkmış, hepsi hepsi iki simidi olan adama kaşık kaşık iştah şurubu uzatıyor. Aça iştah şurubu!.. Bundan büyük zalimlik olur mu?

Ceketimi satabilsem... Ama yap-

mıyorum bunu. Ceketsiz, kravatsız adama Babıâli'de iş vermezler. Meşhur olduktan sonra donsuz da dolaşabilirsin!

Şöyle تنها bir yer arıyorum, simitleri keyfimce yiyebilmek için. Bir kıyıya çömeliş, şööyle, dolu avurtlarımı gözlerime soka soka!..

Ceketi aralayıp simitlerime bakıyorum. O sırada bir ses:

— Arkadaş, biraz ekmeğin var mı? diyor.

Sesin sahibi, bir cevizin altına resim çektirir gibi uzanmış.

— Yok!.. diyorum.

Yemin etsem başım ağrımaz.

— Parasıyla!.. diyor.

Bir kere yok demiş bulundum.

— Yok vallahi! Olsa paranın lâfı mı olur?..

Boş ellerimi gösteriyorum:

— Yok, görüyorsun!

Avucunda bir şey saklı. Belki esrarlı bir sigara, belki esrarlı sigaradan da esrarlı (neyle yapıldığı belirsiz) bir peynir parçası.

— Canın sağ olsun, arkadaşım! diyor.

Aç canın sağlığı!..

— Eyvallah!.. deyip uzaklaşıyorum.

Artık dereye tepeden bakıyorum. Hafif bir düzlük. Bir çam, birkaç

akasya, üzerine isim kazanmış bir kaya, kayanın dibinde taşlardan yapılma bir ocak.

Şükür kimseler yok.

Cankurtaran simitlerinden birini hemen ağzıma boca ediyorum., Mübarek sanki plâjda yanmış. Nar gibi.

Bir takım sesler geliyor. Simit hemen cebe

Patikada altı yaşında bir erkek çocuğu görüldü. Arkası geldi de geldi!.. En azından beş haneydiler. Beni görünce keyifleri kaçtı.

Başörtüsünü geriye kaydırmış, mantosunun önünü açmış bir hanım:

— Gördün mü şimdi, yerimiz tutulmuş! dedi. Ben size orada oturayım, dedim.

Yaşlı bir kadın bana:

— Kalabalık mısınız, evlâdım? diye sordu. Ben öyle pek kalabalıktan hoşlanmam da...

— Yok, dedim, bir başımayım! Zaten gidiyorum. Siz şeyinize bakın, rahatsız olmayın!

Yaşlı kadın:

— Madem tek başınasın, otur a çocuğum! dedi. Niye gidecekmisin? Artık hep asri olduk!

Gençler «Asri olduk» sözüne pek güldüler.

.. Aman hala, ömürsün vallahi! dediler.

— Ben zaten gidiyordum! dedim.

— Otur yerine!.. dedi yaşlı kadın. Bu kadar insana bir tane şey lâzım.

Tazeler, cıglık cıglığa güldüler.

— Ne gülüyorsunuz, terbiyesizler?.. Bakalım ne diyeceğim, önce onu dinleyin. Bu kadar insana bir bekçi lâzım elbet. Sizin aklınızdan başka şey geçtiyse, kabahat bende mi?

— Siz buyrun oturun, ben gidiyorum! dedim.

O zaman hemen hemen bir ağızdan konuştular:

— Öyleyse biz de gidiyoruz! Gitmek lâzımsa bizim gitmemiz lâzım Biz sizin üstünüze geldik. Eğer siz bizim üstümüze gelseydiniz...

Yaşlı kadın, o sırada kadınların kulaklarına onları kahkahadan bayıltan bir şeyler fısıldadı. Yalnız «Doğrusu pek hazırlıksızdım!» dediğini işittim.

Çaresiz, oturdum.

Bakalım simidimi yemek ne zaman nasip olacak? Şunlar yemeğe bir otursalar. Görünürde de hiçbir belirti yok. Sadece çaydanlıklar, ince belli cam bardaklar çıkarıldı.

Yaşlı kadın, tazelerden birine saati sordu. Taze, saatini kulağına götürdükten sonra:

— Durmuş, hâla! dedi. Dokuz buçukta durmuş. Kurgusu bitmiş.

Yaşlı kadın bana döndü:

— Saatin var mı oğlum?

Baba yadigarı cep saatini çıkardım. Saat onu çeyrek geçiyordu. Yemeğe çobuk oturmalarını sağlamak için:

— Bir! dedim.

Yaşlı kadın hariç, hepsi hayret etti:

— Ay o kadar olmuş mu?!.. Ne çabuk!

Yaşlı kadın:

— Tevekkeli değil, karnım acıktı! dedi.

— Bıktık yâni senin açlığından! dediler. Daha sofradan kalkarken karnın acıkır senin.

— Allaha şükür ben efendinin şeyini yiyorum. Sizin şeyinizi yesem, günde kimbilir kaç kere başıma kakardınız?!

— Aşkolsun, hala!

Saate bakıp dalmışım. Baba yadigarı olmasaydı, şimdiye kadar satmış gitmiştim. İyi ki, yadigarım. Ben onsuz ne yapardım? Kaç saattir aç olduğumu bana kim söylüyor?

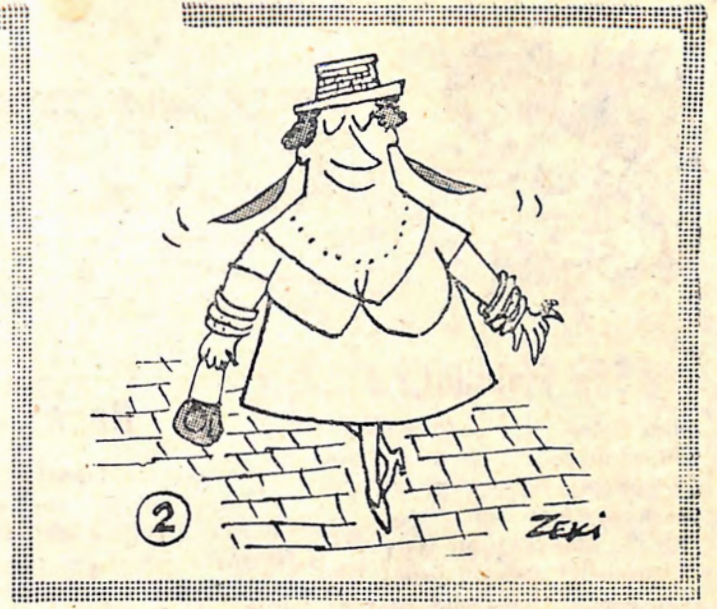
Rahat etsinler diye onlara arkamı çevirdim. Biraz sonra on üç, on dört yaşlarında bir kıza bana çay gönderdiler. Dışimin ağrıdığını söyleyerek reddettim. Yoksa ben de onlara bir şey vermeliyim. Zaten topu topu (biri sakat) iki simidim var.

Avucuma gizlediğim cep aynasıyla kendilerini gözlüyorum. Dolmalar, köfteler, pufbörrekler, haşlanmış yumurtalar, peynirler, zeytinler, sucuk ve pastırmalar meydan görüyor.

Viski ithali için bir milyon lira ayrıldı. (Gazeteler)

YAZISIZ!

Turfanda fasulya 25 liradan müşteri buldu. (Gazeteler)

Genç kızlar, kadınlardan ayrı bir yerde gruplanmış, büküle kıvrıla, birbirlerini dürteklie, itekliye gülüşüyorlar.

Kadının biri, boyuna başörtüsünü kulaklarının gerisine atıyor. Öbürü, kızına açılan eteğini örtmesini işaret ediyor. Bir başkası söniş duran sigarasını bilmem kaçınıc defa yakıyor. İkisi sofranın kurulmasıyla, diğer ikisi dağıtılmasıyla; yaşlı kadınsa, yiyecekleri daha sofraya kurulmadan bitirmekle meşgul.

Biri altı, öbürleri onla onüç yaşları arasında beş çocuk futbol oynuyorlar.

Karınlara tıkabasa doymasını bekledim. O, altı yaşındaki oğlan çocuğundaki iştah!.. Tek başına altı dolma, bir o kadar köfte, iki kocaman pufböreği, iki yumurta yedi. Ayrıca ekmezsiz, dünyanın pastırmasını atıştırdı.

Artık simitleri yiyebilirdim. Sakatını derken sağlamını çıkarmışım O da elimden bir düşmedi mi!..

Çember gibi yuvarlanarak kadınlara doğru gidiyor. Elbisenin dizlerini parçalama bahasına atıldım, tuttum.

Bundan sonra saklamıya lüzum yoktu. Görmüşlerdi. Açık açık yemiye başladım.

Senin, o, altı yaşındaki çocuk:
— Ben de simit isterim!.. diye zırlamaz mı!..

— Zıkkımın kökünü ye artık! dedim içimden.

Ama öylecene kalakalmıştım. Annesi de aynı temennide bulundu:

— Zıkkımın kökünü ye gayri! O kadar şey yedin, daha doymadın mı?

Seninki tepinerekten ağlamıya koyuldu.

— Dönerken alırım! dedi anne. Ben sana şimdi simidi nereden bulayım?

— Simiit!.. diye yırtındı çocuk.

— Ben seni şimdi bir simitlerim, görürsün!.. diye yerinden fırlayan kadın, oğlunu adamakıllı patakladı.

Etraftan çocuğun yardımına yetiildi:

— Bırak Halime Hanım! Çocukta değil, o koca kazıkta kaba-hat!.. Ya göstermeden ye, yahut, da ver, değil mi?!

Artık vermeden olmazdı. İster istemez verdim... Çocuk, elindekini

bitirmeden, ben ikinciye temizlemeliydim!

Aksi şeytan, elimde görür görmez onu da istemez mi!..

Bakışlarda ayıplama olmasa tınmıyacağım. Ama bütün gözler ben-de!.. Çaresiz, götürdüm onu da verdim.

Bu defa kadın isyan etti. İkinci simidi çocuğun elinden kopararak:

— Bu kadar da arsızlık olmaz yâ-nî! diye bağırıldı.

Sonra bana çıkıştı:

— Çocuğumun şeyini bozuyorsunuz.

— Ben ne yapıyorum efendim? dedim.

— Ne yapıyorum olur mu kardeşim, çocuğu terbiyesiz alıştırıyor sunuz!..

Neyse simidin birini kurtarıyoruz. Allah büyüktür. Açığımdan da büyüktür!..

Kadın, oğluna:

— Bir tane yedin, yetmez mi? diye çıkıştı.

Biraz gecikmiş olmakla beraber:

— Evet, diye doğruladım, alıştır-mamak lâzım! Sonra hep öyle gider.

— Çocuk, dedi kadın, yalnız almayı değil, vermeyi de öğrenmeli!

Hadî bakalım, simidi kurtardıktan başka, artan böreklerle, artan köftelere de konuyoruz!

Kadın, elindeki simidi dörde bölüp öteki çocuklara dağıttı.

— Bu da ağbiler!.. Sen hakkını yedin!.. Vermezsen, sonra bir yerleri şişer, yaaa!...

Kızlar, bana kaçamak bakıp gülüştiler. Biraz serbestçe oturana annesi tekrar eteklerini örtmesini ihtar etti. Bu kadın, kızını, evlendiği zaman kocasıyla yatak odasında pek başbaşa bırakacağı benzermezd. Sık sık kapıyı açıp «Eteğini örtsene kız!» diyerek rahatsız edecekti.

Boş mideyle bunları nasıl düşünebiliyordum?.. Ne olur, şu iri göğüslü, kırkık kadın, bana bir saatliğine süt anneliği yapsa!..

Açlık hükümdarının muhafızları, barsaklarımda borular öttürüp duruyorlardı!

YAZILI

Yalçın KAYA

Ankara Mektubu

NİMET ARZIK

Sen Eşeksün!..

Bazı bölgelerde, şipşirin eşeciklerin sayısı bol... Yollarda arabaların karşısına dikiliyorlar, yana çekilmek gelmiyor hatırlarına...

Bir gün gene böyle bir «habersiz» bir Hizmet Arabasının önüne çıkmıştı. Sahibi, Yarabbim, ne cana yakın üslupla ona durumu anlatıyordu!..

«— Sen eşeksün... İnsan değilsün. Onun için hizmet arabasına giremezsin... Sen eşeksün... İnsan değilsün... Anladın mı?..»

Ve eşek âni bir aceleyle kendini yolun kenarına attı, anlayınca insan olmadığını!

«Sen eşeksün, insan değilsün, onun için...» Ah bu zamanında uyarılar, daha sık olsa!..

Sürgündekiler!

İstanbul daha dağınık... Kimin ne yaptığı belli değil. Herkes zaten kendi havasında... Ankara'da herkesin yaptığı da gün ışığına serili, yapmadığı da...

Sürgündeki kıralları hatırlatan bir zümre var burada: Sürgündeki kıralların çoğu tekrar tahtlarına kavuşma rüyasiyle yaşarlar. İki eski dalkavuk, «majeste» diye önlerinde eğilirse, ki eğilir, herşeyin dalkavuşu vardır dünyada, bu kavuşmayı ha oldu, ha olacak sanırlar... İşte bu zümre de öyle, geçmiş bir saltanatın özleyişiyle yaşıyor... Görüşlerin en sakatıyla... «Birlik, kuvvet yaratır» düsturuyla da, birbirlerine kenetli... Ne söyleseniz, beyinlerinin duvarına çarpıp geri dönüyor!..

Halbuki köprülerin altından tonlarca sular akmış... Halbuki zaman değişmiş, insanlar başka yönlere sapmışlar, onların dönüşü trenden indiği istasyon tâââ uzakta kalmış. Gelmiyecek bir ikinci treni beklemektense, önlerindeki taşıta binip katılsalar. Kendileri katılmasalar da, çocuklarını normal hayattan alakoymasalar gene iyi...

Paris'te bir Rus prensesini hatırlarım. (Gerçekten prenses miydi bilmem, çünkü Paris'te her beyaz Rus ya general, ya prenstir). Sürgünde, sefaletten başka birşey görmemiş kızına durmadan:

«— Bir prenses olduğumu unutma...» deyip dururdu. Ve o «unut-mama» sevdasından kız ne sevebildi, ne aile kurabildi, ne yaşayabildi... Burda da duydum:

«— Bilmem kimin oğlu olduğumu unutma...»

Uf artık, hayata tâvız vermemek lâzım ama, hayatı kabul etmek de lâzım!..

Nana

Bizim gece klüplerinin artık unutulmuş Nana'sı, isminin başına bir de Ayşe'lik taktıktan sonra, Roma'da bir rezalet çıkarmış, anadan doğma soyunup dans etmişti!

Şimdi?.. İtalyan mahkemesi Nana'ya iki ay hapis cezası vermiş...

Zavallı cahil kız, Roma'yı Türkiye, gece klübünü de Kadeş vapuru mu sandı acaba!

Kayıp araniyor

Altı ay kadar önce, Ankara'da, birkaç tekerlek dönüşü yürüdükten sonra duruveren, yerli sanayiimizin medarı iftihar «Devrim» isimli otomobil, o gün bugündür kayıplara karışmıştır. Nerede olduğunu, ne yaptığını görüp bilenlerin «Devlet Planlama Dairesine» haber vermeleri rica olunur.

Doğan Güneş

Çok ümitle çok alkışla karşıladı Dışişleri Bakanlığı yeni Bakanını...

«— Kırılan haysiyetleri tamir edecek... Tesir altında kalmıyacak (kendi de söyledi kalmıyacağını... Söylemedi mi?.. Mesele yok öyleyse...) Ne olsa bunca senelik memur... (O pek bir bir şey ifade etmez... Biz nice bunca senelik memurlar biliriz...) Haksızlıkları gidecek v.s... v.s...»

Ben Feridun beyin yerinde ol-sam bu kadar «aç» ümidin karşısında, ürkerdim, «ya boşa çıkarısam!» diye... Şükür kimse böyle endişeler duymuyor, şükür yüz şükür, bin şükür... Duysa çalışmazdı çünkü kendini yoklamaktan!..

Dış işlerinde iki cereyan var... Endişe ceryanı, ferahlık ceryanı... Herkes toptan ferahlayamaz... Ferahlamayanlar arasında, «hasbelkader» önemli makamlara oturmuşlar var... Ferahlıyanlar, basamakları teker teker çıkmış olanlar... Bir hataya düşüyorlar bence: Umum müdürler, hepsi kendini şu arada elçi görüyor... Ben görmüyorum... Çoğunun müsteşar, başkonsolos falan filân görüyorum... Birdenbire, bu kadar alkışla, bu kadar ümitle karşıladıkları bakanlarını alkıştan ümittin kesmesinler, süttin keser gibi sakın!.. Birden, bir «Sarper'e dönüş» havası esmesin... Eser, eser... Başarılar dilerim «tesir altında kalmıyan» Feridun bey.

Batıda Kraliçe Doğuda Vezir.

Bir Fransız dergisinde bir dostum okumuş, bana anlattı: Doğu zihniyetinin bir yönünü belirtiyor... Satranç oynamasını biliyor musunuz?.. Satrançta, süslü süslü taştan yontulmuş bir kiral vardır... Erkek tavus kuşlarını andıran cinsten... Tek yönde hareket eden, ya ileri, ya geri... Bütün kırallar gibi, suplessiz ve nüanssız... Bütün kudret, bütün kuvvet, bütün her yere sokulma gücü, taşlardan «Kraliçenin» üstünde toplanmıştır satrançta.

Doğuda, bizde, hattâ Ruslarda, bu taş kraliçe demezlermiş de vezir derlermiş... Oyunda bile bu kadar kudreti çok görürlermiş bir kadına...

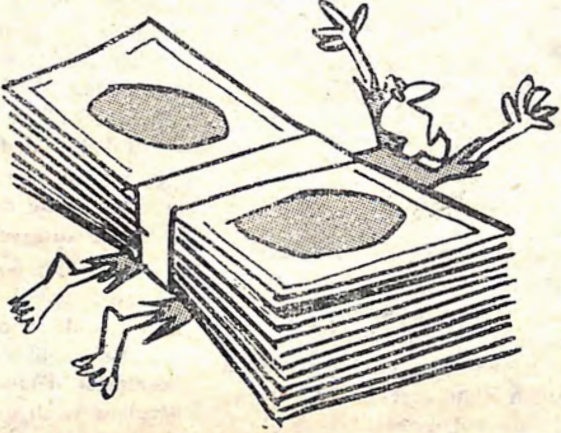
Ah iç düğümlü şark aaah!.. Çok kazandın bu zihniyetten, di mi?..

Nimet ARZIK

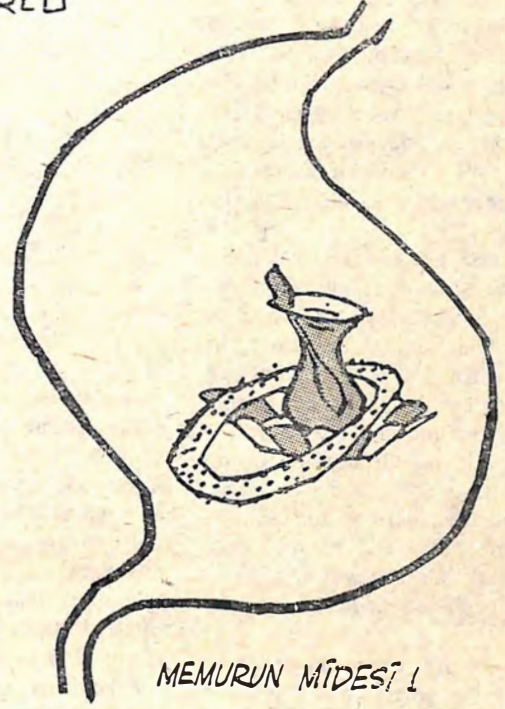
Elizabeth Taylor — Yok mu bu dünyada bana göre bir delikanlı?..

HAFTANIN Karikatürleri

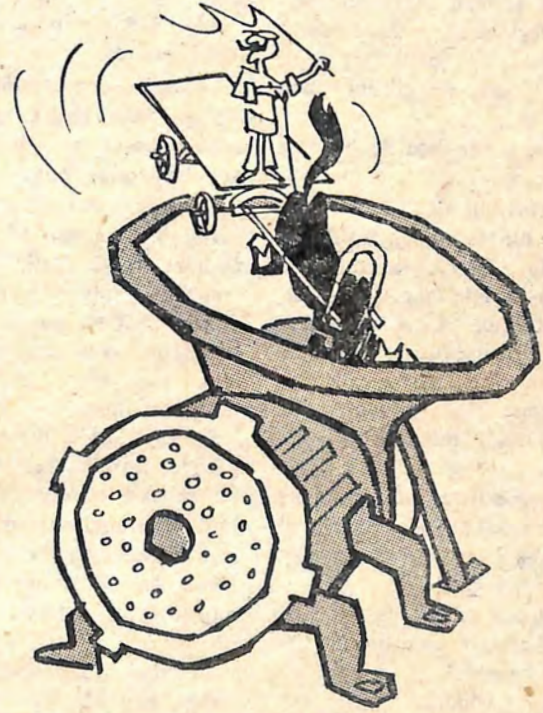
KAFER
ZORLU

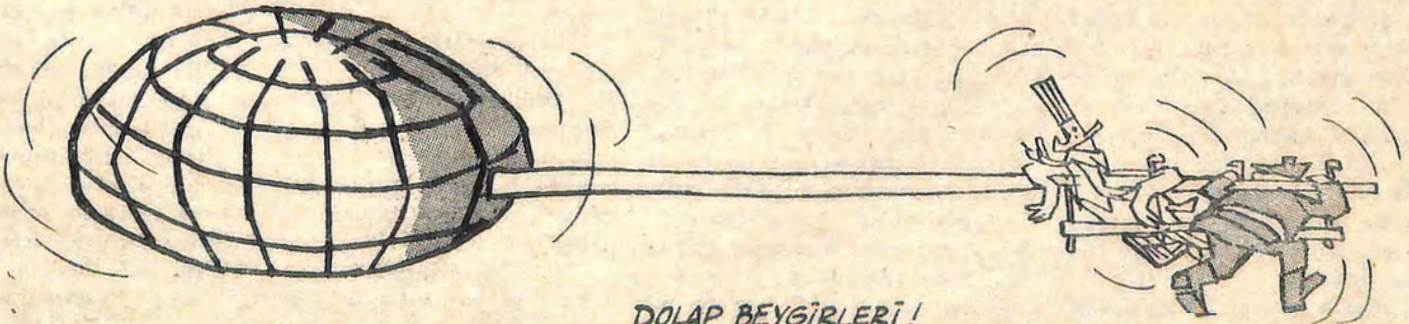
ALTTA KALANIN CANI ÇIKSIN!

MEMURUN MİDESİ!

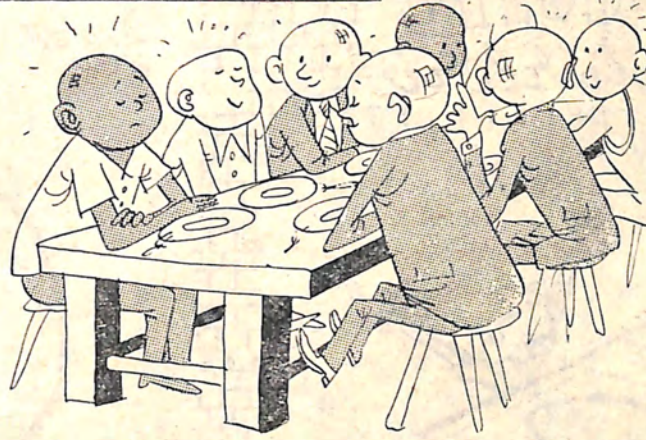
BAZI KASAPLAR AT ETİ SATIYOR (GAZETELER)

DOLAP BEYGİRLERİ!

aynallılar takımı

Hüseyin Kökmençel

çuklar başımıza toplandılar. Nöbetçi öğretmen kızgınlıktan şıkır şıkır oynuyor ortalarda. Fasulyalar şıpır-şıpır akar üstümüzden başımızdan... Taş gibi susup oturuyoruz. Salonun gerilerinden hâlâ tempo tutuyorlar:

— Hop keke hop, hop keke hop, hop keke hop!

— Hocam vur aynalılara!

Adam ikinci sürahiye de tepemizden öyle aktarınca, bizlerde hayır kalmadı. Mutfak kedisine döndük. Bütün salon ayakta. Oturanlar da sandalyalara ters binmiş, olacakları bekliyorlar.

Birden kalktım ayağa:

— Çıkalm, dedim.

Fasulyalarımızı döke döke, birerle kolda çıktık dışarı. Çocuklar hâlâ tempo tutuyorlar:

— Hop keke hop, hop keke hop...

Dışarda yirmi aynalı karşı karşıya geçtik, hangır-hangır gülüyoruz. Buna gülmek değil, zemberek boşalması denir. Düşmemek için ağaçlara sarılıyoruz. Hani, ağzımı gözümü bulup yerine koyabilsem, arkadaşlara iki lâf edeceğim. Ede miyorum. Ağzımı burnumu toplıyamıyorum ki...

Neyse, sonunda üç kişi delege seçildik, vardık nöbetçi öğretmenin karşısına, hesap sorduk. Adamcağız, «Yapmayın çocuklar, yirmi yıllık öğretmenim» deyince biz yelkenleri indirdik. Adamcağızın hakkı var. Müfettişler yemekhanedeki gürültüyü duysalar, iyi not düşmeyecekler siciline...

Karnaval ertesi gün koptu. Her sınıfta üç-beş aynalı Dudu Meryem gibi kasılmış oturuyoruz. Akşamki olup bitenleri bütün öğretmenler duymuşlar. Bizim sınıfta beş aynalıyız. Beşimiz de bir araya düşmüşüz. Sınıfın o köşesi parıl-parı... Kapıdan adımını atan öğretmen önce bir gülüyor, sonra kaşlarını yıkip:

— İsyan bu, isyan! diyor. Okul nizamına karşı gelmektir bu!

Biriyle iyice bir kapıştık.

— Saç bırakırsın, isyan dersiniz. Saçları kazıtırsın, isyan dersiniz. Pe ki, ne yapalım efendim?

Öğretmen, gramofon gibi ötmeğe başladı:

— Nizamname der ki... İdare size diyor ki... Biz size diyoruz ki... Yâni kafaları usturaya vurdurmak.. Yâni bu düpedüz anarşizmdir.. Yâni...

Adam bize yarım saat diskur geçti. Ders güme gitti tabii... Çocuklar memnun. Öğretmenler de bol bol diskur geçecek bir konu yakalamış olmanın sevinci içindeler... Bu gürültü birkaç ay sürdü. Aynalılar takımının elebaşlarına damgayı bastılar: Anarşist

Biz açtık «Felsefe Sözlüğü» nü, bir güzelce öğrendik anarşistliğin ne olduğunu. Anarşistlik şu demektir: Sahi, ne demektir anarşistlik? Ah ulan İbrahim, ah! Ne kaynatırdık, biliyor musun!

Biz liseyi bitirip oradan ayrıldıktan sonra, öğrenciye, saç bırakmak

BİZİM lise bir âlemdi... Müdürümüz tabancalı gezerdi, bizler kamalı, bıçaklı... Ders bitti mi, sivil kasketi koltuğunun altına sıkıştıran yatılı öğrenci, hadi yallah, bahçe duvarından dışarı!... Müdür faytona kurulur, çarşı-pazar bizleri aramağa çıkardı. Ne günlerdi onlar!..

Her pazartesi bir saç yoklaması yapıldı. Kafalar üç numarayla kazınmış olacaktı. İşte ben buna dayanamazdım. Saçımı kestirmek, kafamı kestirmekle birdi benim için. Okul idaresi de bu huyumu bildiği için, üstüme üstüme gelirdi. İşim gücüm, müdür odasına taşınıp durmaktı.

— Efendim, derdim, bu saçlar uzun değil. Fakat sert ve sık olduğu için çabuk göze batıyor.

Müdür dişlerini sıkarak, başını salladı:

— Senin gibi isyankâr! Hadi, bir daha gözüm görmesin.

Günlerden bir gün, İstanbul liseslerinden biri bizim liseye konuk geldi. Otuz-kırk kişilik bir gruptu. Maşallah hepsi de saçlı başlı çocuklardı. Kimi yandan ayırmıştı saçını. kimi yağlamıştı. Biz onların yanında İmralı mahkûmları gibi kahyorduk. Bunu da görünce ben tüm delirdim...

— Bundan sonra ben de bu saç kestirirsem...

Ve kestirmedim de... İkinci karne tatiline bir ay vardı. Tatil bittiğinde bizim saçlar üç santimi bulmuştu. Benim gibi beş-on kişi daha vardı. Dazlak kafalılar bizlere imrenerek bakıyorlardı. Okulda, ayrı bir sınıf gibi dolaşıyorduk. Baş yardımcı gene bizi mimledi. İşin yoksa, taşın dur müdürün karşısına...

Bir öğle sonuydu. Üç arkadaş, okulun arka bahçesinde, incirin altına kertenkeleler gibi serilmiş, gevezelik ediyorduk.

— Lan bana bakın, dedim, hadi gidip şu kafaları usturaya vurduralsın. Var mısınız?

— Varız be, dediler.

Bahçe demirlerini ayırıp, arasından geçtik. Yan sokaklardan doğruca bir berbere vardık. «Kes» dedik, kesti. «Kazı» dedik, kazıdı. Öyle de bir perdah geçti ki, aynada kendi kafalarımıza bakamıyoruz, gözlerimiz kamaşıyor. Berber dükkânı bir anda ışığa boğuldu. Caddeye çıktık. Caddede bir güneş var ki, sormayın! Cam kırığı gibi... Bizim kafalar dersiniz, parıl parıl... Halk, caddenin iki yanına sıralanmış bizi alkışlıyor:

— Yaşayın gençler, varolun!

— Ha şöyle! Ananıza değil, babanıza benzeyin

— Eferim uşaklar!.. Vatan evlatları!

— Aynalılara bakın, aynalılara!

— Yuuuu!

Biz, gülmek için dişlerimizi sıkarak, üçerli kolda yürütüyoruz. Arkamıza bir alay çocuk birikmiş, el çırparak bizi izliyorlar.

— Ya ya ya, şa şa şa, aynalılar çok yaşa!

Hani, elimize bir de bayrak alsaymışız, bütün şehri ayağa kaldırıp bir miting yapabiliyorduk.

Arkamızda uzun bir veletler kuyruğu, uygunadım, okulun kapısına geldik. Erkek fok balığı gibi de bir kapıcımız var, içerden dışarı kuş uçuramaz da, dışardan gelenleri alır içeri.

Bizi öyle görünce, salâvat getir-meğe başladı:

— Estâfurullah, estâfurullah ..

Uygunadım girdik kapıdan. Çocuklar başımıza toplandılar. Bu kez başladılar onlar çevremizde tepinip tempo tutmağa. Biri, kasketini bir sopanın ucuna taktı, önümüze düştü. Başka biri tamburmajorluk yapıyor. Kimi de karnını açmış, trampet çalıyor. Önümüzde bir grup, «Dağ başını duman almış, yürüyelim arkadaşlar» diye ter-ter-tepiniyor.

Bahçeyi şöyle bir dolaştık, bir köşede durduk. Tepinip şakalaşma bir-iki saat sürdü. Yemeğe yarım saat kala bir de baktık ki, yirmi kişi kadar aynalı olmuşuz. Bizden gören, şıpsak kafayı usturaya vurdurup geliyor. Hemen aklıma bir itlik geldi.

— Bana bakın, dedim, şimdi yemekte hep bir masaya oturalım. Hem de lâmbanın altında, öğretmenler masasının yanına...

Bir alkıştı koptu:

— Yaşa, varooooo! Yaşasın aynalılar takımı!

Yemeğe beş dakika kala gidip o masaya oturduk. Upuzun masa. Yirmi kişi dirsek teması yerleştik. Yemekler kuru fasulya, pilâv, hoşaf... Kuru fasulya karavanası duruyor ortada, kepçe de üstünde. Öğrencilerin salona girmeğe başlamasıyla kıyamet koptu. Salon yıkılıyor gürültüden. Kaşık, çatal, tabak sesleri, masada trampet çalmaları... Bir yandan da:

— Hop keke hop, diye tempo tutuyorlar.

Biz kırılıyoruz gülmekten... Daha

da yakınlık duyanlar, salona girer girmez kafalarımıza birer şaplak indirip öyle gidiyorlar yerlerine. Salonun içi tüm festival!.. Tepemizdeki lâmba da hayli büyük. Bizim masanın olduğu yer, evliya mezarı gibi nura boğulmuş!

Çocuklar, «hop keke hop, hop keke hop» diye tempo tutup yırtınlarken, salona bir bayan öğretmen girdi. Genç bir bayandı. Girmesiyle «pık» yapıp başını iğmesi, mendilini ağzına bastırması bir oldu. Yerine geçip oturdu ama, kır-kırık gülüyor. Salon yıkılıyor!.. Düşünün, erkek lisesi bu!.. Genç bir bayan öğretmen «pık» yapar da, zırlı oğlanlar tepinmezler mi?

Fasulyaya daha yeni kepçe daldırmıştık, kapıdan nöbetçi öğretmen girdi. Kalın yapılı, kalın gözlüklü bir adamdı. Başını yere eğerek dümdüz yürüdüğü için, Bizon derdik kendisine. İyi bir adamdı ama... Salona adımını atar atmaz masalar hep birden tempo tutup bağırmasınlar mı! Adam şaşırıp birden. Başını kaldırdı:

— Hayvanoğlu hayvanlar! diye bağırdı.

Bunun üzerine gürültü on kat arttı. Adamcağız ter-ter-tepiniyor yerinde:

— Susun diyorum eşek herifler!

Gürültü yirmi kat arttı.

— Hop keke hop, hop keke hop, hop keke hop!..

Adam ağzına geleni üfürüyor. Fakat o üfürdükçe gürültü artıyor. Biz masaya yumulmuş, kırılıyorz gülmekten. Bayan öğretmen kahkahalarını tutmak için dar açılmış sofraya başında... Derken adam birden gördü bizi. Gözlüklerinin altında gözleri kocaman kocaman oldu. Yumruklarını çekip yürüdü üstümüze:

— Defoluuuuu!

Çıt yok bizde...

— Defolun diyorum, hayvanoğlu hayvanlar!

Çıt yok bizde...

Adam nerdeyse oynayacak... Sürâhiyi kaptığı gibi, fasulya karavanasına boca etti:

— Çıkın ulan dışarı!

Bizde üst-baş kalmadı. Tüm fasulyaya battık. Bayan öğretmen duramadı kendini dışarı attı. Ço-

Bir Fıkra Anlatır mısınız?

YALANCILAR...

Paris'te yapılan Yalancılar Cemiyeti balosunda, zayıflık modasından ve karılarının zayıflığından şikâyetçi, ayrı milletlere mensup üç şahıs arasında şöyle bir konuşma geçer:

Bu üç şahıstan Amerikalı olanı arkadaşlar der:

— Karım modaya uyacağım diye o kadar zayıfladı ki... Geçen gün

banyodaydı. Birden imdat, imdat diye bağırmağa başladı. Hemen banyoya koştum. Bir de baktım karım banyo küvetinin deliğinden gitmek üzere. Tabii tutup çıkardım.

Bunu dinleyenlerden Fransız olanı:

— Benim ki de çok zayıf der. Geçenlerde yeni bir kravat almıştım. Kullanmak nasip olmadı. Kravat kayboldu. Aradım aradım bulamadım. Birkaç gün geçti. Mesele anlaşıldı. Meğer benim kravat kaybolmamış, Karım desenini beğendiği için kravatı bozarak kendisine tuvalet yapmış.

Bu üç şahıstan üçüncüsü ve Belçikalı olanı, Amerikalı ve Fransızın bu sunturlu yalanlarına kızmış olacak ki:

— Arkadaşlar der; benim hanım da çok zayıf. Bundan bir ay evvel evde kiraz yiyorduk. Karım dalgınlıkla bir kiraz çekirdeği yuttu. Akşam üzeri hava almak için gezintiye çıkmıştık ki, karımın eski bir arkadaşına rastladık. Karımın arkadaşı daha selâmlaşmadan damdan düşer gibi ne dese beğenirsiniz. Ah şekerim, dedi, yine hamilesin galiba....

Nazif UTKU

#

özgürlüğü tanınmış. Bir arkadaş mektubunda şöyle yazıyordu: «Abiciğim, sizler olmasanız, biz bugünlere kavuşamazdık. Sizlerin büyük mücadeleniz neticesi, biz bugün saçlarımızı tarayıp geziyoruz. İnsanlığımızı yeni kazandık abiciğim. Sizler kahramansınız. Sizi yarımın eğitim tarihi ve yarımın genç kuşakları minnetle anacaktır.»

Yaa, biz işte böyle kahramanız... Üç numaralı makineye baş eğmekle kurtuluş almaz! Kurtulmak isteyenler, mutlaka kafalarını usturaya teslim etmelidirler!

Hüseyin KORKMAZGİL

Kum

Kaliforniya'nın Meksika hududundaki bir gümrük kontrolörü bisikletle hududu geçen bir Meksikalıyı durdurdu ve bisiklete yüklü iki torbayı gösterip sordu:

— Bu torbalarda ne var?

— Kum!

— Dök şuraya bakalım hakikaten kum mu taşıyorsun!..

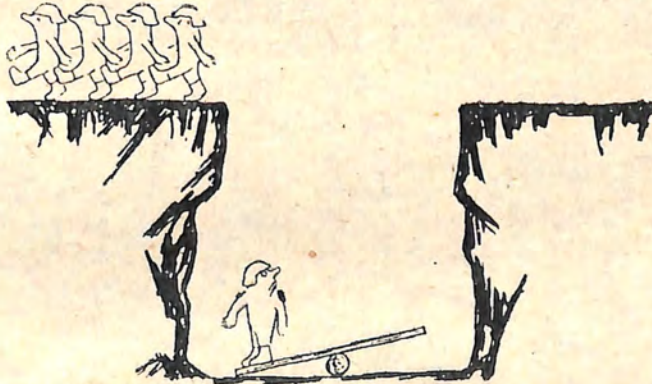
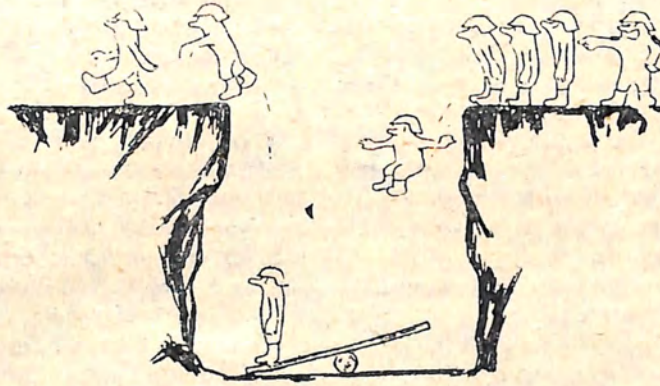
— Baş üstüne...

Bu konuşmadan sonra Meksikalı torbaları boşalttı, hakikaten içleri ağzına kadar kumla dolu idi. Aynı Meksikalı bir hafta içinde, aynı vaziyette belki onbeş - yirmi defa hududu geçti ve her defasında da torbalarda kumdan başka bir şey çıkmadı. Artık asabı iyice bozulan ve bu işi çok merak etmeğe başlayan gümrükçü Meksikalı'yı durdurup:

— Kuzum Allah'a şükran, dedi: sana ceza filân vermiyeceğim, bir şey kaçırıyorsun ama ne kaçırıyorsun söyle?..

Meksikalı bu samimi ısrar üzerine itiraf etti:

— Bisiklet!..

YAZISIZ!

Moda!

New York sosyetesinden bir bayan, yeni bir şapka almak için meşhur Walter Florell'in salonlarına geldi. Walter Florell 15-20 metrelik kurdele alarak sardı, doladı, bağladı ve meydana gelen orijinal külâhı kadının başına oturttu:

— İşte, şapkanız hazır!

Sosyete kadını aynaya baktı ve neşeli neşeli:

— Fevkalâde! dedi. Çok şık!..

Walter Florell ilâve etti:

— Sadece yirmi beş dolardır madam!..

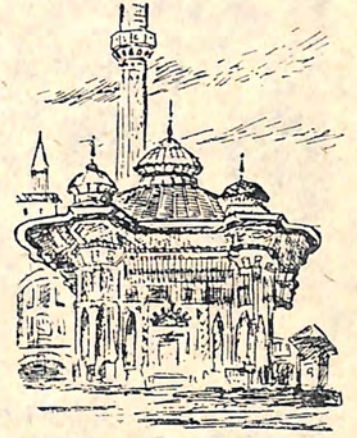
— Fakat birkaç metrelik kurdele için bu kadar para çok değil mi?

Walter Florell kurdeleyi çözerek:

— Buyrun dedi; kurdele bedavadır!

Bilgi Yarışması

— 3 —

— Burası neresi?

— Nerededir?

— Kimin zamanında yapılmıştır?

— Bu mısra hangi şâirindir?

— Bu şâirin iki kitabının adları nedir?

— «Var olmak, yahut yok olmak...» Bu sözü hangi yazar, hangi eserinde, kime söyletmiştir?

Dört hafta sürecek olan bu yarışmamızın cevabını, hepsi tamamlandıktan sonra, lütfen resimleri bir kâğıda yapııştırıp cevaplarınızı altına yazarak gönderiniz.

Birinciye 100, ikinciye 50, üçüncüye 25 lira.

100 kişiye beşer liralık birer kitap.

PEMBE

Sermet Muhtar Alus

MAŞLAHILI

HANIM

— 20 —

Elbisemin kumaşı en ağırlardan sayılabilir. Krem, (saten dö liyon) üzerine, kadife çiçekli, en son moda bir ipekli. Endazesini, 145 kuruş almıştım; terzi Efijeniye de üç lirayı gözden çıkarmıştım!

Beyaz (podüsiyet) eldivenlerim, yepyeni, gıcır gıcır; atlas iskarpinlerim pırıl pırıl...

Elbisemin buruşmaması için çarşaf, bittabi muvafık değildi. Sırmalı bornozumu giydim, toz pembesi papazımı örttüm.

Korsam da yeni. Kollarımın altına lâstik koltukluğu unutmadığım için, düğün evi, halvete de dönse e-hemmiyeti yok.

Saçlarımı, geceden ıslatarak kâğıtlarla bukle yapmıştım. Sabahleyin açınca, kıvrır kıvrır oldu, kuş tüyü gibi kabardı.

Kolonya ile yüzümü, boynumu, göğsümü bir âlâ sildim. Evvelâ biraz krem, üstüne hafif pudra sürdüm; gayet de az allık. Esasen, yanaklarım renkli olduğundan allığa hiç lüzum yok amma pudra üzerine pembelik gene lâzım. Kozmatikle saçlarımın yalnız uçlarını uzattım...

Gözlerim koyu olduğu için kuyruklu siirne bana pek yaraşır.

(Opoponaks) şişesinin yarısından fazlasını bitirdim. İpek gömleğime, korsama, yelpazeme döktüm. Saçlarım, enseme, kulak memelerime bol bol sürdüm.

Kulaklarımda, fındık büyüklüğünde, tek taşlı küpeler; topuzumun arkasında, sıra pırlantalı tarak.

Bu küpelerle tarağı, Allah razı olsun, Ayşe hanım akıl etti. Kuyumcu çarşısındaki, eski ahababı Atanikten kaldırmış. (Başkasına olsa beş altından beş para aşağıya razı olmam, fakat sen yabancı değilsin, yarısını ver!) demiş.

Göğsümde kendi kuş iğnem ve mineli top saatim, kollarımda incili bileziklerim.

Hiç olmazsa ikinci rütbe bir Şefkat nişanı da bulsaydım mükemmel olacaktı amma aceleye geldi. Hüseyin paşanın küçük gelini, bizim Kanarya'ya cici anne dermiş. Ayşe hanım, bu gelin hanımın nişanını bir gün için istiyecekti; bir türlü eli değip Beşiktaş'a gidemedi.

Ayşe hanımın süsü de tamamdı.

Bir gün evvelden başına sarı bo-

ya koydu. Dudağının üstüne, çenesine, kollarına ağda yaptı. Kaşlarına, kirpiklerine kumral rastık çekti.

Tam tuvalet yaptığı günler, sürme kullanmaz, gözlerinin kenarına da rastık çeker. Rastıkla, yanağındaki beni boyamayı da unutmadı.

Yanardöner ipeklilerini giydi. Göğsünü, göğüslikle kaldırdı. Saçına taşlı taraklarını, kulağına salkım küpelerini, parmaklarına Yemen taşlı yüzüklerini taktı.

O, ötedenberi, yanaklarına ne şişe allığı, ne toz allık sürebiliyor. Gene kırmızı gaz boyamasından koparıp ıslattı, pembeliğini de tamamladı.

Hakikaten kurnaz ve düşünceli kadındır.

Bir gece evvel, sofrada yemek yiyoruz. Enişte bey, ağzını şapırdatar şapırdatar: (Zehire de devâ, humara da devâ; ölüme çare bulunacaksa yoğurt denilen bu nesneden bulunacakmış...) diyerek cacığa gidip geliyor. Tam kaşığı uzatırken, Ayşe hanım yerinden fırlayarak, elimi yakalamıştı:

— Taze, kendine gel, yarın düğüne gidiyoruz!

O söylemese idi az kaldı sarmı saklı cacığı yemiş gitmişim.

Kadındaki düşüncesinin inceliğine bakın:

Kuyumcuya indiği gün, Mısır çarşısından (sensen) almayı da unutmamış.

— Düğün evi bu; yahudi havrasına dönecek. Kimbilir saat kaçlara kadar, aç ve biilâç duracağız. Kalabalıkta, herkes burun buruna, arasına ağzımıza atarız, ele güne karşı, nefesimiz mis gibi kokar! diyecek, senseni derhal çantalarımıza taksim etmişti.

Agavni'nin kıyafetini hiç sormaym. Kumkapiya, izinli gittiği vakit, giydiği elbisesi: Altta lácivert şavak eteklik, üstte ince yünlü blüz.

Zavallı zaten oralarda mı ya?...

Onun arzusu düğün evine bir kapağı atmak. Başlıca maksadı da, Tayfur'u görür görmez, canını alacak, burnunun direğini sızlatacak bir kelime söylemekmiş. Diyordu ki:

— O dineyrinin beyi karşıma çıkınca öyle bir ağzımı açacağım, öyle bir lâf savuracağım ki ağırlığından yutamıyacak, gargara da edemeyecek, tam gırtlığının orta katında taş kesilecek... Domuzdan bir kıl koparmak faydalıdır. Gelinin tepesinden çil kuruşları boşalttı mı, eteklerimi açıp paraların üstüne ya-

ylacağım; avuç avuç ceplerime dolduracağım... O zaman keyfim tamam. İncesazın ensesine yanaşırım, akşama kadar gazel, şarkı dinlerim. Fistamın aynasızlığı için hiç tasa etmeyin. İkinizle karşı be karşı gelsem, surat surata çarpsam, gene tınmam; tut ki sizi tanımıyorum.

Kadıköyü iskelesindeki, arabacı Karakaş Osmanın faytonunu, bir gün evvelden peylemiştik.

Osman da, deli doludur amma faytonunun konak arabasından farkı yoktur. Atları, Rus kadanalarını andırır; arabası çangıl çungul etmez; kendisinin elinden de, fırça, tüy düşmez.

★

Bahçede, köşkün taş merdivenine doğru yürüyoruz.

Bütün bahçeyi, donanma gecelerinde olduğu gibi, fenerlerle, renkli fanuslarla donatmışlar; bayraklar asmışlar.

Selâmlığım önüne iki keçeli dizilmiş olan beyler, tentenin altındaki sazandeler, komşunun set bahçesindeki kelli felli zatlar, gözleri açık, ağızları kapalı, küçük dillerini yutmuş gibi bizi seyredereklerken arkamızdan bir ses:

— Hişt!.. Hişt!..

Kim olsa beğenirsiniz?

Topaç Molla değil mi?

Nereden ise gözüne ilişmişiz. Bugün yalnız asrığı var, açık renk cübbesi yok. Arkasında baştan aşağıya siyah kostüm; hattâ zannedersem, İstanbul'da dedikleri kısa yakalı, bir önlü resmî elbise.

Gene karnı önünde, etekleri uça uça, topaç gibi döne döne, yanıma koşuyor.

Yürümemizi hızlatsak önümüz kalabalık, biz köşke girinceye kadar yetişecek; herkesin içinde, yanıma gelip sululuklara başlayacak; yavaşlasak, sağımızdaki, solumuzdaki bevler görecekler.

Tarhların arasından, havuza doğru bir yol dönüyordu. Hemen saptık.

Biz koşuyoruz, peşimizden Molla bey koşuyor. Çünkü soluk alışları gittikçe yaklaşıyor.

Biraz ilerisi, nisbeten kuytuca idi. Ayşe hanım başını çevirdi:

— O, siz misiniz ?demeğe kalmadı, Molla beyde ne yerlere eğilmeler, ne tazimler, ne ellerimizi yakalayıp toka etmeler...

Açtı ağzını. Her kelime:

Çakerleri, köleleri, bendeleri... Her hitapta; Meleğim, sultanım, elmasım...

(Devamı var)

— Ayda hayat yokmuş...

— Dünyada var mı sanki!..

bir çalgıcının seyahati

çizen:

BÜLENT
EREN

— 37 —

Yine uzun bir sessizlik oldu. Uzaklardan şehrin ışıkları gözüküyordu, bu da nedense birdenbire April'i kederlendiriverdi. New York'a, rüyalarının şehrine geldiğini bilmesine rağmen, ilk defa sevinememişti. Sinirleri uyuyamıyacak kadar gerilmişti, fakat aynı zamanda son dercede de yorgundu. Hayat ne kadar da karışıktı. Bu şehirde bir sürü insan vardı, türlü türlü şeyler yapmaktaydılar. İnsan arada duraklayıp kendi kendine kim olduğunu soruyordu.

April, «Ben de benliğimi,» diye düşündü. «Ancak aşk sayesinde bulabiliyorum.» Yan gözle Dexter'in muntazam profiline baktı. Genç adam somurtmuştu yine, artık münakaşa etmek istemediği de belliydi. April kendi kendine, «İnsan sevdiğini hissettiği zaman kendisini emniyette hissediyor,» dedi. «Emniyette ve kuvvetli...» Aşk yüzünden buraya geldikten sonra bir hayli değişmişti. New York'a ilk geldiği günlerde hayran hayran etrafa bakan bir turisti. Şimdi ise artık New York'a aitti o. New York'a, kendisi de ve herşeyden fazla Dexter'e.

April, «Sabaha kadar açık olan mezcilerden birine uğrayacak mıyız?» diye sordu. «Bir şeye ihtiyacın var mı?»

Dexter, «Ekmek lâzım galiba,» dedi.

Bu, ev'e ait şeylerden bahsetmek ne de hoştu. Ekmek, yemek... Birlikte yaşayan, birbirine alışık insanların beraber yaptıkları şeylerdi bunlar... Sanki Dexter'le beraber yaşıyorlardı... Evlilerdi... April, Dexter'in onunla evleneceğinden de emindi. Vaktini yalnız onunla geçiriyordu, başka kızlarla tanışma fırsatını nerden bulacaktı? Evet, Dexter onunla evlenecekti...

Genç adama sokularak başını omuzuna dayadı. Kısa bir tereddütten sonra Dexter de sağ elini direk-siyondan çekerek, kolunu onun omuzuna attı. April'i kendine çekti. Genç kız emniyettediydi artık...

★

12

NOEL PARTİSİ

Noelden iki hafta evvel Fabian Müessesesinin kabul odasına konulacak çam ağacı ve sekreterler büroları süsülemeye başladılar.

O sene Noel perşembeye tesadüf ettiği ve herkes o günü ailesiyle geçirmek istediği için, senelik ofis

partisinin iki gün önce, yani salı günü verilmesi kararlaştırıldı. Hoover otelinin balo salonu bu iş için kiralanmıştı zaten. Firmanın adam başına on beş dolar verdiği kulaktan kulağa dolaşıyordu. Bu masraf dolayısıyla Fabian'da çalışanlara partiye kocalarını, karılarını veya arkadaşlarını getirmemeleri de bildirildi. Caroline bütün bunları anlatınca Gregg tek kaşını kaldırarak, «Adamı kızılbaşlığa zorluyorlar,» diye homurdandı.

Caroline, «Ben bunu kiminle yapacağımı bilmiyorum,» dedi. «Mike'la ben... artık... Sadece arkadaşız. Bürodaki diğer erkeklere gelince... Onları gördüğüm zaman, tüylerim diken diken oluyor.»

Caroline şaka yollu bile olsa böyle konuşabildiğine şaşmıştı. Fakat sinirleri iyice bozulmuştu, ona hayatta hiçbir gayesi yokmuş gibi geliyordu. Hiç olmazsa Gregg'le böyle şakalaştığı zaman biraz olsun ferahlıyordu. Tanıştıklarındanberi Paul her hafta onu gezmeğe götürüyordu. Caroline onun gibi terbiyeli, dikkatli, reaksiyonlarını önceden

Genç Kız

Yazan: **RONA JAFFE**
Çeviren: **GÖNÜL SUVEREN**

ölçebildiği bir gençle gezdiği için memnun olmakla beraber, Paul'a karşı fazla birşey de hissetmemektedir. Genç adam ona çiçek gönderiyor, dans için gece kulüplerine götürüyordu. Caroline onunla birlikte çok güzel tiyatro eserleri görmüş; lüks lokantalarda yemek yemişti. Buna karşılık Paul'un da bütün istediği gece ayrılırken kızın kendisini öpmesiydi. Üstelik iyi bir arkadaşı da.

Caroline Paul'u öptüğü zaman da hiçbir şey hissetmiyordu. Öyle anlarda genç adamın bir hayli heyecanlandığını anladığı zaman da şaşmış kalmıştı. Ona o anda sanki sevgili amcasını öperken adam birdenbire değişivermiş gibi gelmişti.

Gregg, «Zaten onların hepsi de evli,» diyordu. «Öyle değil mi? Ya evli, ya homoseksüel... Veya çok genç ve parasız, insanı bir kahveye götürececek halleri bile yok.»

Caroline, «O kadar masraf edip, bir arada bulunmaktan hoşlanmayan bir sürü insan için para vermek pek lüzumsuz,» diye cevap verdi. Hoover oteline gidip Mary Agnes'le punç içeceğim diye süslenmeğe hiç niyetim yok.»

«— Mr. Shalimar'la dans edeceğinizi de unutma... Artık Fabian'da çalışmadığıma bayağı seviniyorum.»

Caroline içini çekti. «Paul partiden sonra kendisiyle konuşmamı istedi. Bari öyle yapayım.»

Gregg, «Geçen gün işim yoktu,» dedi. «Oturdum Paul'a fevkalâde bir isim buldum. Ber udu Schwartz.»

Caroline gülmeğe başlamıştı. «Hay Allah!»

«— Ne fevkalâde isim değil mi?»

«— Öyle... Fakat Paul'la alay etmemiz hiç doğru değil. O şu anda senden de benden de mesut.»

Gregg başını salladı. «Onunki gibi saadeti istemem.»

«— Bazen bana böyle bir saadeti istermişim gibi geliyor ama... Bu da benim yapamayacağım bir şey. Paul'la evlenirsem, nişan yüzüğüm pırlantalı olur, o bana yirmi sene sonra vizon bir manto alır, yaş günlerini veya evlenme yıldönümlerini asla unutmaz. Ben de Paul'u aslında sevmediğimi unutmak için haftada iki defa berbere giderim.»

Gregg'in gözleri parlayıverdi. «Sana evlenme teklif etti mi?»

«— Hayır, sadece imalarda bulunuyor. Çok anlaşıyoruz, vesaire, vesaire...»

Gregg müstehziyane mırıldandı. «Kimbilir belki de şu anda iyi bir kızcağız Paul yüzünden ıstırap çekiyor.»

«— Biliyorum. Ben budalanın biriyim. Fakat budala olduğuma da bir türlü inanmıyorum.»

«— Sen yine aşktan geçme...»

Caroline, «Acaba her kızın bir Bermuda Schwartz'ı var mı?» diye sordu. «Her Bermuda Schwartz'ın da, bir başka Bermuda Schwartz addettiği bir kız?»

«— Muhakkak.»

Caroline, «Annem herkesin daha mükemmel olmağa çalıştığını söylüyor,» dedi. «Erkekler de öyleymiş.»

Gregg, «Bilhassa erkekler,» diye homurdandı. «Hayvanlar...»

Bütün bunlara rağmen Caroline partiyi merakla beklediğini farketti. Fabian'ın yaz toplantısını fazla görememişti, bu onun için yepyeni bir şey olacaktı. «Belki başka kısımdan enteresan biriyle tanışırım,» diye düşünüyordu. «Belki bir iki viskiden sonra sınıf farkını unutacak bir Umum Müdürle de karşılaşırım. Eğer dedikodular doğruysa Miss Farrow'un Umum Müdürlerden biriyle ahablığı ılerletmesi hiç de fena olmamış. «Maamafih Caroline işinde ilerlemek için âmirlerinden birinin metresi olabilecek tiyette bir kız değildi. O kendi kendine, «İnsan Umum Müdürlerle sadece dost olabilir,» demekteydi. «O zaman Fabian da ilerliyebilir.»

(Devamı var)

İlâncılık: 2681 — 59

KOMİSER OSMAN

TUHAN SELÇUK

DÜĞÜN GEÇESİ ESRARI

20

GELİN HANIM ÜÇ ARKADA-
ŞIYLA BİRLİKTE, GEÇ VAKIT
KONAĞA GELİR...

AÇILIN HANIMLAR,
GELİN HANIMA YOL
VERİN! ...
ŞAHENDE HANIMA
YOL VERİN!

MASALLAH
GEÇEN SEFERKİN-
DEN DE BOYLU
POSLU BU.

GELİN HANIMA BA-
KÖŞE GÖSTERİLİR.
ARADAN BESON
DAKİKA GEÇER;
ŞAHENDE HANIM
YÜZÜNÜ AÇMAYIN-
CA, MEMNUNİYET-
SİZLİK MİRILTILA-
RI YÜKSELMEĞE
BAŞLAR...

NİNE UTANGAÇ OLUR
BU GELİNLİK KIZLAR
BİRTÜRLÜ AKLIM
ERMEZ.

UTANDIĞINI NE DİLİYOR
SUN?... BELKİ ÇİRKİN
BİR KADINDIR DA GÖRÜN-
MEK İSTEMEZ.

ETRAFTA SÖYLENENLERİ YARI İŞİTEN, YARI TAHMİN EDEN
ŞAHENDE HANIM PEÇESİNİ KALDIRIR, MÜSTEHİZİ GÖZLERLE
DEDİKODACULARI SÜZER.

ŞAHENDE HA-
NIM SİYAH PAR-
LAK SAÇLARI,
KEMAN KAŞLARI,
İRİ GÖZLERİ,
HOKKA AĞZI,
MAVİ BENİYLE
ORADA HAZIR
BULUNANLARI
TEŞİR ALTINDA
BIRAKIR...

TUH TUH TUH !! ALLAH
HAZARDAN SAKLASIN..
PEÇENİ KALDIRMAMAKTA
HAKLIYMIŞSIN HANIM
KIZIM.

DİĞER TARAFTA BEYLER TOPLANMIŞ SOHBET EDİYORLAR, İÇİYORLAR, GÜN-
LERİNİ GÜN ETMEĞE ÇALIŞIYORLARDI...

ŞAHENDE HANIM
GELDİ AĞABEY..
BOYLU POSLU, ÇOK GÜZEL
BİR HANIMMIŞ.

YAAAAA !..

ENVER NİYAZİ BEYFEN-
DİNİN ŞANSI YÜZÜNE
GÜLER BU SEFER
İNŞALLAH

BİZLER EVLEN-
MİYOR, PİYANGO
ÇEKİYORUZ
MİRİM

BEYFENDİLER, BES DAKİ-
KA SONRA ÖN SALONDA
MEŞHUR KEL ALİ TARAFINDAN
KARAGÖZ OYNATILACAKTIR.
ARZU BUYURANLARA YOLU
GÖSTERMEKLE ŞEREFF DÖ-
YACAĞIM.

HAREM KISMINDA
KADINLAR EĞLEN-
CELERİNİN EN KO-
YU YERİNE GELMİŞ-
LERDİ. GELİN
HANIM KALKMIŞ,
UZUN BOYU, NEFİS
ENDAMIYLA, SEYRE-
DENLERİ TESHİR
EDEREK RAKSET-
MEĞE BAŞLAMISTİ.

YANAĞINDAKİ
BEN SAHİCİ Mİ
ALABA?..

DEVAMI VAR

NE YALAN SÖYLEYEVİM,
BU ÖBÜRÜNDEN DAHA
GÜZEL DOĞRUSU. HEM DE
DAHA İYİ SALINIYOR.

Dünya Karikatürleri

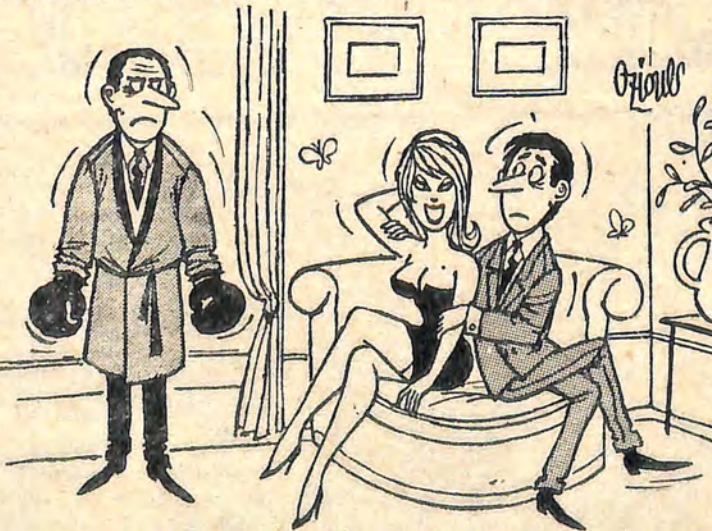

- ÇABUK MATMAZEL, GÖMLEĞİNİ MASA-
NIN GÖZÜNE SAK A... KİLOTUNU EVRAK
DOLABINA KOY VE YERİNE OTUR... KA-
RİM GELİYOR!

DOĞUM
SERVİSİ

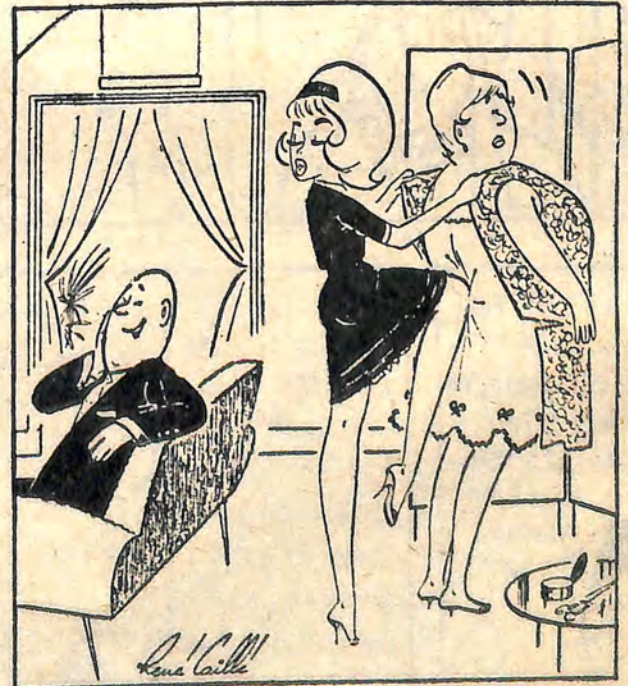
BABA ŞEFKATİ !

- SANA SÖYLEDİM, BABAMIN ŞAKASI YOKTUR !

KADIN - EYVAH, SUÇÜSTÜ YAKALANDIM !

- MAŞALLAH, HANİMEFENDİ GEÇEN PROVA-
DAKİ KADAR ZAYIF DEĞİLLER !

Daima dinamikdir!

Her sabah SANA sürülmüş birkaç dilim ekmek yer ve böylece ders gününü müddetince kendini daima zinde hisseder.

SANA'yı, taze ve tadı nefis olduğu için sever.

SANA'da bulunan vitamin ve kalori hastalıklara karşı mukavemetini artırır ve gelişme zamanındaki güçlüklerini yokeder.

Ağıza tat, vücuda sıhhat!

İlançılık - 3053 - 60

S.217

Bir Rüzgâr Esti...

ŞİİRLER

YUSUF ZİYA ORTAÇ

Yusuf Ziya Ortaç, gençliğinde yazdığı bütün şiirleri sıkı bir süzgeçten geçirdikten sonra hepsini bir araya topladı.

Yusuf Ziya Ortaç, bu gençlik şiirlerine aruz veznile yazdığı şiirleri de ekledi.

Yusuf Ziya Ortaç, bu kitaba, son aylarda yazdığı ve hiç bir yerde neşretmediği en yeni şiirlerini de koydu.

Yusuf Ziya Ortaç'ın "Binnaz," isimli üç perde-lik manzum piyesi de bu cildin içindedir.

Pek yakında çıkıyor. Fiyatı 5 lira. Siparişlerinizi şimdiden yapınız. Satış merkezi : Akbaba yayınevi - İstanbul

AK. 61

Akbaba

